

อนุโมทนาวิธิ์ แลคาถาพิธิ์

หอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร

พิมพ์ถวายพระภิกษุสามเณร

ซึ่งมาเยี่ยมหอพระสมุด ฯ เมื่อเข้าพรรษา พ. ศ. ๒๔๖๘

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

คำนำ

การเขียนหอพระสมุด ฯ เป็นนักขัตฤกษ์พิเศษ สำหรับให้พระภิกษุสามเณรได้มาชมในเทศกาลเข้าพรรษา กำหนดเดือน ๘ แรม ๕ ค่ำวันหนึ่ง แรม ๕ ค่ำวันหนึ่ง ไทเริ่มมีขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕ กรรมการหอพระสมุด ฯ เห็นว่าเป็นที่ชอใจของพระภิกษุสามเณร แลมีผู้ศรัทธาช่วยรบเลี้ยงดูโดยเต็มใจมากด้วยกัน จึงได้จัดให้มีการเขียนหอพระสมุด ฯ รัชพระภิกษุสามเณรเช่นนั้น เป็นประเพณีสืบมาทุก ๆ ปี นับแต่ ๕ ขยายคน

ก็ในการที่หอพระสมุด ฯ รัชพระภิกษุสามเณรนั้น หอพระสมุด ฯ เคยเลอกรเรื่องที่แปลก ๆ เป็นหนังสือคติธรรมบ้าง คติโลกบ้าง ซึ่งคาดว่าพระภิกษุสามเณรจะชออ่าน พิมพ์ถวายทุกขมา ไททราบว่าเป็นที่ชอใจของพระภิกษุแลสามเณรทั้งหลายมาก ใน พ.ศ. ๒๔๖๘ นี้ ข้าพเจ้าได้พบหนังสืออนุโมทนาวิธแลคาถาพิธิ ซึ่งเจ้าคุณพระธรรมปาโมกข์ (จตุตสสุโล แจ่ม) วัดมกุฏกษัตริย์ไทรรวบรวมแลแปลพิมพ์ไว้ เห็นเป็นคำสวดซึ่งพระสงฆ์ชอใช้กันเป็นสามัญทั่วไป ถ้าพิมพ์ชนให้แพร่หลายก็จะเป็นประโยชน์แก่พระภิกษุแลสามเณรเป็นอันมาก จึงได้ขออนุญาตต่อเจ้าคุณพระธรรมปาโมกข์ แลขอให้ท่านช่วยทำอธิบายเพิ่มเติมให้แลพิมพ์สำหรับแจกใน พ.ศ. ๒๔๖๘ นี้ ขอชอขอบคุณเจ้าคุณพระธรรมปาโมกข์ ซึ่งได้มีแก่ใจเอื้อเฟื้อต่อหอพระสมุด ฯ เป็นอันมาก อีกประการหนึ่ง ในการเขียนหอพระสมุด ฯ รัชพระภิกษุสามเณรทุก ๆ ขมา พระบรมวงศานุวงศ์แลข้าราชการทั้งทายกทายิกา ไทได้ช่วยเลี้ยง

พระภิกษุสามเณรทั้งหลายพระองค์ หลายท่าน กรรมาการขอพระสมุท ๑

ขอขอบพระคุณในการนั้น ๆ ด้วย

ในที่สุดขอขอบคุณพระภิกษุสามเณรทั้งหลาย ที่ได้ช่วยอุปการะ

ขอพระสมุท ๑ ด้วยประการต่าง ๆ มาเนื่องนี้ ขอให้ท่านผู้มีคุณ

ทั้งปวงนั้น กัยทั้งพระภิกษุสามเณรบรรดาที่มีแก่ใจมาเยี่ยมเยือนขอ

พระสมุท ๑ จงมีความเจริญรุ่งเรืองในพระศาสนาถาวรสืบไปเป็นนิจ

การเทอญ

คำ ขอบพระคุณ สภานายก

ขอพระสมุทวชิรญาณ

วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อธิบาย

- ๑ อนุโมทนาธรรมภาคาถา สำหรับท่านผู้นำว่าเริ่มต้นก่อน
อนุโมทนาทั้งปวง ฯ หน้า ๑
- ๒ สามัญญานุโมทนาภาคาถา สำหรับสวดต่ออนุโมทนา
ธรรมภาคาถา ฯ หน้า ๒
- ๓ มงคลจักรวาฬน้อย สำหรับอนุโมทนาในการมงคล
ทั่วไป ฯ หน้า ๓
- ๔ เกณียานุโมทนาภาคาถา สำหรับท่านผู้นำว่าเริ่ม
อนุโมทนากาลทานสุตตภาคาถา หรือวิหารทานภาคาถา ฯ หน้า ๖
- ๕ กาลทานสุตตภาคาถา สำหรับอนุโมทนากาลทาน ตาม
วินัย ไทแก่จิวรกาล มีกฐินเป็นต้น ตามพระสูตร
ไต่แก่กาลทาน ๕ อย่าง คือ ๑. อากันตูกทาน ๑ คมิก
ทาน ๑ คิลานทาน ๑ ทุพภิกขทาน ๑ นวทาน ฯ หน้า ๗
- ๖ วิหารทานภาคาถา สำหรับอนุโมทนาเสนาสนทาน มีกฐิน
วิหารเป็นต้นที่ทายกถวายสงฆ์ ฯ หน้า ๘
- ๗ เทวตาทิสสัททกขิณานุโมทนาภาคาถา สำหรับอนุโมทนา
ในการกุศลพิเศษ เช่นทำบุญอายุทำบุญบ้านเรือน
เป็นต้น ฯ หน้า ๑๐
- ๘ เทวตาทิสสมันตนภาคาถา สำหรับอนุโมทนาในการ
มงคลเกี่ยวด้วยเทวตาทิส ฯ หน้า ๑๑

- ๘ ปรีตตกรณปาฐ สำหรับอนุโมทนาในการมงคล เพื่อ
ทำนามนตควย ฯ หน้า ๑๒
- ๑๐ อธิคป์ปสาทสุตตคาถา สำหรับอนุโมทนาภัตตอาหาร
ทั่วไป ของทายกผู้มีควาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย ยก
ทักษิณานุปัตถานเสีย ฯ หน้า ๑๘
- ๑๑ นิธิกณทคาถา สำหรับอนุโมทนาสาธารณทาน ที่
ทายกไม่ได้เจาะจงบุคคลบริจาคให้เป็นสงฆ์ ฯ หน้า ๒๐
- ๑๒ สังคหวัตถุคาถา สำหรับอนุโมทนาในการทำบุญ
ปรารภการสงเคราะห์ทางอื่น ฯ หน้า ๒๕
- ๑๓ โภชนทานานุโมทนาคาถา สำหรับอนุโมทนาในการ
ทำบุญอายุเป็นต้น ฯ หน้า ๒๖
- ๑๔ อาทิสตตคาถา สำหรับอนุโมทนาในการที่ทายก
ปรารภถึงผู้ล่วงลับไปแล้วนาน แล้วทำบุญอุทิศไปให้
ถ้าเป็นกาลใหม่ ใช้อ้อนโมทนาควย อทาสีเม ฯ หน้า ๒๖
- ๑๕ คีโรกทกัณทคาถา สำหรับอนุโมทนาการทำบุญ
อุทิศถึงผู้ล่วงลับไปปรโลกแล้วอย่างเดียว ฯ หน้า ๒๘
- ๑๖ สัจจานวิธานรปคาถา สำหรับในพิธีสัจจานะ ถือ
นำพระพิพมณสัตยา ฯ หน้า ๓๒
- ๑๗ ยานทานานุโมทนาคาถา สำหรับอนุโมทนาในการที่
ทายกบริจาค ยาน มี เรือ รถเป็นต้น ฯ หน้า ๓๓

ค

จะอนุโมทนาในพิธีทั้งปวง อนุโมทนามีมฤคาถา กับ สามัญญา
นโมทนามาถา ต้องมีทุกเรื่องไป ต่อนแล้วแต่รูปของท่าน ซึ่งผู้
นำเห็นว่าสมควร เขากยเรื่อง ลงที่สัค ต้องมี ภาวตุ สัพพมุงคลี
เป็นต้นทุกเรื่องไป ฯ

คาถาพิธี

๑	คาถาจุคเทียบนชัย	หน้า	๓๖
๒	คาถาคยเทียบนชัย	”	๓๗
๓	คาถาจุคเทียบนชัยสำหรับพิธีพรุณสาทร	”	๔๑
๔	คาถาสวดพระราชาพิธีพรุณสาทร	”	๔๓
๕	คาถาขอฝน	”	๔๗
๖	คาถาพชมมงคล	”	๕๒

อนุโมทนาวิธี

๑ อนุโมทนามรรักคาถา

ยถา วาริวหา ปุรา

ปริปุเรนฺติ สาคร์

เอวเมว อิตฺติ ทินฺนํ

เปตานิ อุกกปฺปติ

อิจฺฉิตํ ปตฺถิตํ कुมฺหํ

ชิปปฺเมว สมิชฺฌตฺ

สพฺเพ ปุเรนฺตุ สรฺกปฺปา

จนฺโท ปณฺณรโส ยถา

มณฺี โชติรโส ยถา ฯ

หฺวังนํทํเตม ย่อมยังสมุทฺรสาคร
ให้บริบูรณ์ได้ฉนฺใด

ทานทํทํนอทิศให้แล้วแต่โลกน
ย่อมสำเร็จประโยชน์แก่ผู้ทีละโลก
นไปแล้วได้ ฉนนั้น

ขออิฏฺฐุผลทํทํนปราณนาแล้วตั้งใจ
แล้ว

จงสำเร็จโดยฉยปลัน

ขอความคําริหํทงยวง จงเต็มท

เหมือนนพระจันทรวันเพ็ญ

เหมือนนแก้วมณีอันสว่างไสวควร

ยินดี ฯ

๒ สามัญญานุโมทนาคาถา

สพฺพพิติโย วิวชฺชชนฺตํ
 สพฺพโรโค วินสฺสํ
 มา เต ภวตฺวณฺตรายโย
 สฺขี ทิฆมาຍโก ภว
 สพฺพพิติโย วิวชฺชชนฺตํ
 สพฺพโรโค วินสฺสํ
 มา เต ภวตฺวณฺตรายโย
 สฺขี ทิฆมาຍโก ภว
 สพฺพพิติโย วิวชฺชชนฺตํ
 สพฺพโรโค วินสฺสํ
 มา เต ภวตฺวณฺตรายโย
 สฺขี ทิฆมาຍโก ภว
 อภิวาทนลลิลลํ
 นิจฺจํ วุฑฺฒมาปจายิโน
 จตฺตารो ธมฺมา วุฑฺฒนฺตํ
 อายุ วณฺโณ สฺขี พลํ ฯ

ความจัญไรทั้งปวง จงบําราศไป
 โรคทั้งปวง (ของท่าน) จงหาย
 อันตรายอย่ามีแก่ท่าน
 ท่านจงเป็นผู้มีความสุข มีอายุยืน
 ความจัญไรทั้งปวง จงบําราศไป
 โรคทั้งปวง (ของท่าน) จงหาย
 อันตรายอย่ามีแก่ท่าน
 ท่านจงเป็นผู้มีความสุข มีอายุยืน
 ความจัญไรทั้งปวง จงบําราศไป
 โรคทั้งปวง (ของท่าน) จงหาย
 อันตรายอย่ามีแก่ท่าน
 ท่านจงเป็นผู้มีความสุขมีอายุยืน
 ธรรมสี่ประการ คือ อายุ วรรณะ สุข
 พละ ย่อมเจริญแก่บุคคล ผู้มีปรกต
 ไหว้กราบ มีปรกตอ่อนน้อมต่อผู้
 ใหญ่เป็นนิตย์ ฯ

๓ มงคลจกัภาพน้อย

สพฺพพุทธานุภาเวน	คัวยอานุภาพ	แห่งพระพุทธรเจ้า
	ทั้งปวง	
สพฺพธมฺมานุภาเวน	คัวยอานุภาพ	แห่งพระธรรมทั้งปวง
สพฺพสัณฺฆานุภาเวน	คัวยอานุภาพ	แห่งพระสงฆ์ทั้งปวง
พุทฺธรัตนํ ธมฺมรัตนํ สัณฺฆรัตนํ	คัวยอานุภาพ	แห่งรัตนะสาม ค็อ
คิณฺเณ รตนานํ อานุภาเวน	พุทฺธรัตนะ ธมฺมรัตนะ	สังฆรัตนะ
จตุราสีทิสฺหสฺสธมฺมกฺขนุชานุ-	คัวยอานุภาพ	แห่งพระธรรมชั้น
ภาเวน	แปดหมื่นสี่พัน	
ยัญญกตฺตยานุภาเวน	คัวยอานุภาพ	แห่งพระไตรปิฎก
ชินฺสาวกานุภาเวน	คัวยอานุภาพ	แห่งพระสาวกของ
	พระชินเจ้า	
สพฺเพ เต โรคา	สรรพโรค	ทั้งหลายของท่าน
สพฺเพ เต ภัยา	สรรพภัย	ทั้งหลายของท่าน
สพฺเพ เต อนฺตรายา	สรรพอนฺตราย	ทั้งหลายของท่าน
สพฺเพ เต อปฺททฺวา	สรรพอปฺท	ทวะทั้งหลายของท่าน
สพฺเพ เต ทุนฺนิมิตฺตา	สรรพนิมิต	ตรายทั้งหลายของท่าน
สพฺเพ เต อวมงฺคลา	สรรพอวมง	คัลทั้งหลายของท่าน

อนุโมทนาวิธี

วินัสสนุต

จงพินาศไป

อายุวฑฺฒโก

ความเจริญอายุ

ธนวฑฺฒโก

ความเจริญทรัพย์

สิริวฑฺฒโก

ความเจริญสิริ

ยสวฑฺฒโก

ความเจริญยศ

พลวฑฺฒโก

ความเจริญกำลัง

วณฺเฑวฑฺฒโก

ความเจริญวรรณะ

สุขวฑฺฒโก

ความเจริญสุข

โหด สัพพทา

จงมี (แก่ท่าน) ในกาลทั้งปวง

ทุกขโรคภยา เวรา

ทุกข์โรคภัย แลเวรทั้งหลาย

โสกา สคฺค จุปรทฺทวา

ความโศกคคฺตรแลอุบ้ทวะทงหลาย

อนเกา อนฺตรายายี

ทงอนฺตรายทงหลายเปนนอก

วินัสสนุต ๑ เศษสา

จงพินาศไปด้วยเศษ

ชยสิทฺธิ ธนํ ลาภํ

ความชำนะความสำเร็จ ทรัพย์ ลาภ

โสคฺติ ภาคฺยํ สุขํ พลํ

ความสวัสดี ความมีโชค ความสุข

กำลัง

สิริ อายุ ๑ วณฺเฑโณ ๑

สิริ อายุแลวรรณ

โภคํ วุฑฺฒมึ ๑ ยสวา

โภคะ ความเจริญแลความเป็นผู้

มียศ

สทวสุสา ๑ อายุ ๑

แลอายุยนร่อยบ

ชีวิติทธิ ภาวนตุ เต ๑

แลความสำเร็จกิจในความเปนอยู่
จงมีแก่ท่าน ๑

ภาวตุ สัพพมงคลิ
รกฺขณตุ สัพพเทวตา
สัพพพุทธานุภาเวน

ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน
ขอเหล่าเทวตาทั้งปวงจงรักษาท่าน
ด้วยอานภาพ แห่งพระพุทธรเจ้า
ทั้งปวง

สทา โสคติ ภาวนตุ เต

ขอความสวัสดิ์ทั้งหลาย จงมีแก่
ท่านทุกเมื่อ

ภาวตุ สัพพมงคลิ
รกฺขณตุ สัพพเทวตา
สัพพธมฺมานุภาเวน

ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน
ขอเหล่าเทวตาทั้งปวงจงรักษาท่าน
ด้วยอานภาพ แห่งพระธรรมทั้งปวง
ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่าน
ทุกเมื่อ

สทา โสคติ ภาวนตุ เต

ภาวตุ สัพพมงคลิ
รกฺขณตุ สัพพเทวตา
สัพพสมฺมานุภาเวน

ขอสรรพมงคล จงมีแก่ท่าน
ขอเหล่าเทวตาทั้งปวงจงรักษาท่าน
ด้วย อานภาพ แห่งพระสงฆ์ทั้งปวง
ขอความสวัสดิ์ทั้งหลายจงมีแก่ท่าน
ทุกเมื่อ ๑

สทา โสคติ ภาวนตุ เต ๑

๕ เกณียานุโมทนาคาถา

อคุติหุตตมฺหา ยณฺณา
สาวิตติ ฉนฺทโส มุขํ
ราชา มุขํ มนุสฺसानํ

ยฺญทงฺหลายมึการบูชาเพลิงเป็นหัวหน้า
สาวิตริฉนฺทเป็นยอดของฉนฺทศาสตร์
พระเจ้ามหาราช เป็นนายกของ
มนุษย์นิกร

นทีนํ สาคโร มุขํ

สมุทรสาครเป็นประธานของแม่น้ำ
ทั้งปวง

นภชตฺตานํ มุขํ จนฺโท

ดวงจันทร์เป็น मुख ของดวงดาว
นักษัตรฤกษ์ ในอากาศ

อาทิจฺโจ ตปต์ มุขํ

ดวงอาทิตย์ เป็นใหญ่กว่าขันทา
ของทมิแสงร้อนทั้งหลาย ฉนฺใด

ปฺญณมากงฺขมานานํ

สงฆ์ยอมเป็นใหญ่ สำหรับทายก

สํโฆ เว ยชต์ มุขํ

หวังบุญขำเพ็ญทาน ฉนฺนํ

ภณีสฺสาม มยํ คาถา

เราจักกล่าวคาถา

กาลทานปฺปทีปิกา

แสดงอันสงสการให้ตามกาล

วิหารทานปฺปทีปิกา

แสดงอันสงสการให้ที่อยู่

เอตา สุนฺนตฺ สกฺกจฺ

ขอทายกทั้งหลาย ผู้ต้องการบุญ

ทายกา ปฺญณกามิโน ๑

จงตั้งใจสทฺยคาถาเหล่านี้เถิด ๑

๐ ถ้าจะอนุโมทนากาลทาน ฟังนำว่า กาลทานปฺปทีปิกา
ถ้าจะอนุโมทนาวิหารทาน ฟังนำว่า วิหารทานปฺปทีปิกา

๕ กาลทานสุตตคาถา

กาเล ททนต์ สปญญา
 วทญญ วิตมจุลลา
 กาเลน ทินัน อริเยสุ
 อชภเตสุ ตาทิสู
 วิปฺปสนฺนมนนา ตสฺส
 วิปฺปลา โหติ ทกฺขิณา

เย ตตฺถ อนุโมทนต์
 เวชฺยาวจฺจ กโรนฺติ วา
 น เตน ทกฺขิณา โอนา

เตชี ปุญฺณสุส ภากิโน

ตสฺมา ทเท อปฺปฏฺวิวานจิตฺโต
 ยตฺถ ทินัน มหปฺพลํ

ปุญฺณานิ ปรโลกสฺมึ
 ปตฺติจฺจา โหณฺติ ปาณินนฺติ ฯ

ทายกทั้งหลายเหล่าใดเป็นผู้มีบุญญา
 มีปรกตวิรุจิกำพุด ปราศจากตระหนี่
 มีใจเลื่อมใสแล้วในพระอริยะเจ้าทั้ง
 หลาย ซึ่งเป็นผู้ตรงคงที่ บริจาคทาน
 ทำให้เป็นของที่ตนถวาย โดยกาลนิยม
 ในกาลสมัย ทักขิณาของทายกนั้น
 เป็นคุณสมบัตินี้ผลไพบูล

ชนทั้งหลายเหล่าใด อนุโมทนา หรือ
 ช่วยกระทำการชวนชวายเป็นทานนั้น
 ทักขิณาทานของเขามีได้ยกพร้อมไป
 ด้วยเหตุนั้น

ชนทั้งหลายแม่เหล่านั้น ย่อมเป็น
 ผู้มีส่วนแห่งบุญนั้นด้วย

เหตุนั้น ทายกควรเป็นผู้มีจิตไม่
 ท้อถอย ให้ในที่ใด มีผลมาก
 ควรให้ในที่นั้น

บุญย่อมเป็นที่พึงอาศัยของสัตว์ทั้ง
 หลายในโลกน่า ฉน ฯ

๒ วิหารทานคาถา

สัตถุ อุนุหํ ปฏฺิหนุติ
 ตโต วาฬมิคานิ จ
 สิริสเป จ มกเส
 ลีสิเร จายี วุฏฺิจโย
 ตโต วาตาทไป โฆโร
 สญฺชาโต ปฏฺิหนุติ
 เลณฺทฺถญฺจ สฺขทฺถญฺจ
 ฌายิตฺุ จ วิปสฺสิทฺุ
 วิหารทานํ สัมมสฺส
 อคฺคํ พุทฺธเหหิ วณฺเณิตํ
 ตสฺมา หิ ปณฺเฑทิตโต โปโส
 สมฺปสฺสํ อตฺถมตฺถโน
 วิหาเร การเย รุมฺเม
 วาสฺเขตฺถ พหุสฺสฺเต
 เตสํ อนฺนญฺจ ปานญฺจ
 วตฺถเสนาสนานิ จ
 ทเทยฺย อชฺฐทฺเตส
 วิปฺปสนฺเนน เจตสา

เสนาสนะย่อมของกันเย็นแลร้อน
 แลสัตว์ร้าย

ง ยง
 ฐ ุ
 ฐ ุ
 นาคาง ฝน

ลมแลแดดอันกล้า
 เกิดขนแล้ว ย่อมบันเทาไป

การถวายวิหารแก่สงฆ์ เพื่อเร้นอยู่
 เพื่อความสุข เพื่อเพ่งพิจารณา
 แลเพื่อเห็นแจ้ง พระพุทธเจ้าทรง
 สรรเสริญว่าเป็นทานเลิศ

เพราะเหตุนั้นแล บรมบัณฑิต
 เมื่อเลงเหนประโยชน์ตน
 พงสร้างวิหารอนรรรมย์

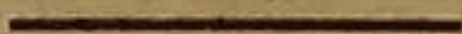
ให้ภิกษุทั้งหลายเป็นผู้เป็นพหูสูตรอยู่เกิด
 อนึ่งถวายเข้า น้ำ ผ้า เสนาสนะ
 แก่ท่านเหล่านั้น ด้วยน้ำใจอัน
 เลื่อมใสในท่านผู้ชอตรง

อนุโมทนาวิธี

๓

เต ตสฺส อมฺมํ เทเสนฺติ
สพฺพทุกฺขาปฺนฺทณฺ
ยํ โส อมฺมมฺนิธฺนฺนํ
ปรินิพฺพาทฺยนาสฺสไวติ ฯ

เขารู้ธรรมอันใดในโลกนี้แล้ว จะ
เป็นผู้ไม่มีอาสวะปรินิพพาน ท่าน
ย่อมแสดงธรรมนั้น อันเป็นเครื่อง
ยืนยันเท่าทุกซ์ทั้งปวงแก่เขา ดังนี้ ฯ

๗ เทวาทิสัสทักษิณานุโมทนาคาถา

ยสุมิ ปเทเส กปะเปติ

วาสสิ ปณตติชชาติโย

สิลวันเตตถ โภเชตวา

สณฺณเต พุรหุมจาริโน

ยา ตตถ เทวตา อาสสิ

ตาสสิ ทกฺขิณมาทิสเส

ตา ปุชิตา ปุชยนฺติ

มานิตา มานยนฺติ น

ตโต น อนุกมฺปนฺติ

มาตา ปุตฺตํว โอรสํ

เทวตานุกมฺยิโต โยโส

สทา ภาทรานิ ปสฺสตี ฯ

ขัณตติชชาติสำเร็จการอยู่ในประเทศ

สถานใด

พึงเชิญเหล่าท่านที่มีศีลสารวมระวง

ประพฤติพรหมจรรยาเลียงคุณในที่นั้น

เทพดาเหล่าใด มีในที่นั้น

ควรอุทิศทักษิณาทานเพื่อเทพดา

เหล่านั้นด้วย

เทพดาที่ได้บูชาแล้ว ท่านย่อมบูชา

บ้าง

ที่ใดนยถอแล้ว ย่อมนยถอบ้าง

แต่นั้น ท่านย่อมอนุเคราะห์เขา

ประหนึ่ง มารดาอนุเคราะห์บุตรอื่น

เป็นโอรส

บุรุษได้อาศัยเทพดาอนุเคราะห์แล้ว

ย่อมเห็นกิจการอันเจริญทุกเมื่อ ฯ

๐ ถ้าอนุโมทนานอกภักตรกาล ไม่มีฉัน เปลี่ยนเป็นดังนี้:

สิลวันเตตถ นิมนฺเตตวา

ทานํ ทตฺวา ชถารหํ

พึงนิมิตต์ท่านผู้มีศีลมาในที่นี้

ถวายทานตามสมควร

๗ เทวตาทิสัมมัตตนคคาถา

ยานิธ ภูตานิ สมากทานิ
ภูมฺมานิ วา ยานิว อนุตฺตลิกฺเข

หม่อมกตเหล่าใด เป็นกุ่มมเทวตาทิศ
เหล่าใด สถิตแล้วในอากาศกิศ
ซึ่งมาประชุมกันแล้วในทณ

สพฺเพว ภูตา สุมฺนา ภวนฺตุ

ขอหม่อมกตเหล่านั้น ทั้งหมดเทียว
จงเป็นผู้มีจิตวิไลมันัส

อโถยฺ สกฺกชฺช สฺสนฺตุ ภาสิตํ
สุภาสิตํ กิณฺจิชฺช โว ภณฺเม

อนึ่งจงพึงภายิตโดยเคารพ
เราจะกล่าวสุภายิตแม้ข้างประการ
แก่ท่านทั้งหลาย

ปฺญฺเวย สตฺยปฺปาทกริ อปาย์

ไม่เป็นขาย เป็นเครื่องทำความ
เคอนสฺติในขญ

ธมฺมุปฺเทสฺส อนุการกานิ

เป็นอบายเครื่องแนะนำอันชอบธรรม
ของบุคคลผู้กระทำตามทั้งหลาย

คฺสฺมา หิ ภูตา นิสฺเมนฺตุ สพฺเพ

เพราะเหตุนี้แล หม่อมกตทั้งปวงจง
พึงเกิด

เมตฺตํ กโรถ มานุสฺสึยา ปชาย

ท่านทั้งหลายจงกระทำไมตรีจิตต์ใน
หมู่สัตว์มนุษยชาติ

ภูเตสฺ พาวุหิ กตภคฺติกาย
ทิวา จ รัตฺโต จ หรณฺติ เย พล

ผู้มีภักดีอันทำแล้วมันั้นในหม่อมกต
มนุษยทั้งหลายเหล่าใด ย่อมนำ
กระทำพลักรรม ในกลางวันหรือ
กลางคณ

อนโมทนาวิธี

ปจฺใจปการํ อภิกงฺขมานา
เต โข มนุสฺสา ตนฺกานุภาวา

มุ่งหวังอยู่ซึ่งความอดทนทนต่อขแทน
มนุษย์ทั้งหลายเหล่านั้นแล เป็นผู้
มีอานภาพน้อย

ภฺตา วิเสเสน มหิตฺธิกา ฯ

ส่วนภคทั้งหลายเป็นผู้มีฤทธิมากโดย
แปลกกัน

อทิสฺสมานา มนุเชหิ ฌาตา

เป็นพวกอทิสฺสมานากาย ที่มนุษย์
ทั้งหลายรู้จัก

ตสฺมา หิ เน รกฺขต อปฺปมตฺตา ฯ

เพราะเหตุนี้แล ท่านทั้งหลายจึงเป็น
ผู้ไม่ประมาทรักษามนุษย์เหล่านั้น
เกิด ฯ

๗ ปรีตคกรณปาฐ

ยาวตา สตฺตา

สัตว์ทั้งหลายมีประมาณเท่าใด

อปฺทา वा ทฺวิปฺทา वा

ไม่มีเท่ากค มีสองเท่ากค

จตฺปฺปฺทา वा พหฺปฺปฺทา वा

มีสี่เท่ากค มีมากเท่ากค

รฺบิโน वा อรฺบิโน वा

มีรูปกค ไม่มีรูปกค

สณฺณิโน वा อสณฺณิโน वा

มีสณฺณากค ไม่มีสณฺณากค

เนวสณฺณินาสณฺณิโน वा

มีสณฺณูยามิได้แลไม่มีสณฺณูยามิ
ได้กค

ตถาคโต เตสํ อคฺคมกฺขายติ
อรหํ สมฺมาสมฺพุทฺโธ

พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
ปรากฏว่าเลิศกว่าสัตว์ทั้งหลาย
เหล่านั้น

เย โข พุทฺธเอ ปสฺนฺนา

ผู้ใดแลเลื่อมใสแล้วในพระพุทธเจ้า

อคฺเค เต ปสฺนฺนา

ผู้นั้นชื่อว่าเลื่อมใสแล้วในท่านผู้เลิศ

อคฺเค โข ปน ปสฺนฺนํ

แลวิบากที่เลิศ ย่อมมีแก่ผู้ที่เลื่อมใส

อคฺโค วิปาโก

ในท่านผู้เลิศ

ยํภินฺนํ วิตุตํ อธิ วา หุริ วา

ทรัพย์เครื่องปลื้มใจอันใดอันหนึ่งใน

โลกนั้นก็ ในโลกอื่นก็ดี

สคฺเคสุ วา ยํ รัตนํ ปณีตํ

รัตนะอันใดอันประณีตในสวรรค์ก็ดี

น โน สมนํ อตฺถิ ตถาคเตน

วัตถุอันนั้น เสมอด้วยพระตถาคตเจ้า

ย่อมไม่มี

อิทฺมฺปิ พุทฺธเอ รัตนํ ปณีตํ

แม้ฉันนี้เป็นรัตนะอันประณีต ใน

พระพุทธเจ้า

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ ๗

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

ยาวตา ธมฺมา

ธรรมทั้งหลาย มีประมาณเท่าใด

สงฺขตา วา อสงฺขตา วา

เป็นสังขตะก็ดี เป็นอสังขตะก็ดี

วิราโค เตสํ อคฺคมกฺขายติ

วิราคะธรรมปรากฏว่าเลิศกว่าธรรม

ทั้งหลายเหล่านั้น

อนุโมทนาวิธี

ยทิท

วิ^๕ร^๕าค^๕ะ^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕น^๕ ค^๕ือ^๕ ะ

ม^๕ท^๕น^๕ิ^๕ม^๕ม^๕ท^๕น^๕อ

ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕ย^๕ัง^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕มา^๕ใ^๕ห^๕ั^๕ส^๕ร^๕า^๕ง

ย^๕ี^๕ป^๕า^๕ส^๕ว^๕ิน^๕ย^๕อ

ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕อ^๕ัน^๕น^๕ำ^๕ค^๕ว^๕า^๕ม^๕อ^๕ย^๕า^๕ก^๕อ^๕อ^๕ก

อ^๕า^๕ล^๕ย^๕ส^๕ม^๕ุ^๕ค^๕ุ^๕ฆ^๕า^๕โ^๕ค

ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ถ^๕อ^๕น^๕ช^๕น^๕ท^๕ว^๕ย^๕ค^๕ช^๕ง^๕อ^๕า^๕ล^๕ย

ว^๕ฏ^๕ฏ^๕ป^๕ง^๕เ^๕อ^๕โ^๕ท

ค^๕ว^๕า^๕ม^๕เ^๕า^๕ใ^๕ป^๕่^๕ค^๕เ^๕็^๕ย^๕ช^๕ง^๕ว^๕ฏ^๕ฏ^๕ะ

ค^๕ณ^๕ห^๕ก^๕ข^๕ย^๕อ

ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ส^๕ัน^๕เ^๕า^๕ง^๕ค^๕ณ^๕ห^๕า

ว^๕ิ^๕ร^๕า^๕โ^๕ค

ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ห^๕ม^๕ค^๕ร^๕า^๕ค^๕ะ

น^๕ิ^๕ร^๕อ^๕โ^๕ธ

ค^๕ว^๕า^๕ม^๕ค^๕ั^๕ย

น^๕ิ^๕พ^๕พ^๕า^๕น

น^๕ิ^๕พ^๕พ^๕า^๕น

เ^๕ย^๕ โ^๕ข^๕ ว^๕ิ^๕ร^๕า^๕ค^๕ธ^๕ม^๕เ^๕ม^๕ ป^๕ส^๕น^๕ุ^๕น^๕า

ผู้^๕โ^๕ค^๕แล^๕เ^๕ล^๕เ^๕อ^๕ม^๕ไ^๕ส^๕แล^๕ว^๕ใ^๕น^๕ว^๕ิ^๕ร^๕า^๕ค^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕

อ^๕ค^๕เ^๕ค^๕ เ^๕ต^๕ ป^๕ส^๕น^๕ุ^๕น^๕า

ผู้^๕น^๕ั^๕น^๕ ช^๕อ^๕ว^๕่า^๕ เ^๕ล^๕เ^๕อ^๕ม^๕ ไ^๕ส^๕แล^๕ว^๕ใ^๕น^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕

อ^๕ค^๕เ^๕ค^๕ โ^๕ข^๕ ป^๕น^๕ ป^๕ส^๕น^๕ุ^๕น^๕า^๕น

ที่^๕เ^๕ล^๕เ^๕ศ

อ^๕ค^๕โ^๕ค^๕ ว^๕ิ^๕ป^๕า^๕โก

แล^๕ว^๕เ^๕ว^๕ิ^๕ย^๕า^๕ก^๕ที่^๕เ^๕ล^๕เ^๕ศ^๕ย^๕่อ^๕ม^๕มี^๕เ^๕ก^๕ผู้^๕ที่^๕เ^๕ล^๕เ^๕อ^๕ม^๕ไ^๕ส^๕
แล^๕ว^๕ใ^๕น^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕ที่^๕เ^๕ล^๕เ^๕ศ

ช^๕ย^๕ ว^๕ิ^๕ร^๕า^๕ค^๕ อ^๕ม^๕ค^๕ ป^๕เ^๕ณ^๕ี^๕ค^๕

พ^๕ร^๕ะ^๕ค^๕า^๕ก^๕ย^๕ม^๕ุ^๕น^๕เ^๕้า^๕ มี^๕พ^๕ร^๕ะ^๕ท^๕ย^๕ค^๕ง^๕ม^๕ัน^๕

ย^๕ท^๕ช^๕ุ^๕ณ^๕ค^๕า ส^๕ก^๕ย^๕ม^๕ุ^๕น^๕ี ส^๕มา^๕ห^๕ิ^๕โ^๕ค

ไ^๕ด้^๕ย^๕ั^๕ล^๕ล^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕อ^๕ัน^๕โ^๕ค เ^๕ย^๕น^๕ที่^๕ส^๕ัน^๕ไป

เ^๕า^๕ง^๕ก^๕ิ^๕เ^๕ล^๕ศ เ^๕ย^๕น^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕อ^๕ัน^๕ไ^๕ม่^๕มี^๕ว^๕ัย^๕ม^๕ร^๕ณ^๕

เ^๕ย^๕น^๕ธ^๕ร^๕ร^๕ม^๕อ^๕ัน^๕ป^๕ร^๕ะ^๕เ^๕ณ^๕ี^๕ค

น เตน ธมฺเมเน สฺมคฺติ กิณฺณี ^๑สิ่งใดสิ่งหนึ่งเสมือด้วยพระธรรมนั้น
ย่อมไม่มี

อิทฺมฺบิ ธมฺเม รตนํ ปณีตํ ^๒แมื่อนั้น ^๓เป็นรัตนะอันประณีต
ในพระธรรม

เอเตน สจฺเจน สฺวคฺติ โหตุฯ ^๔ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์ จึงมีฯ
ยาวตา ธมฺมา สจฺจตา ^๕ธรรมทั้งหลายที่เป็นสังฆตะ
มีประมาณเท่าใด

อิริโย อฏฺฐจฺจฺกโก มคฺโค ^๖ทางมือองค์แปดเครื่องไปจากข้าศึก
คือ กิเลส

เตสํ อคฺคฺคฺมกฺขายติ ^๗ปรากรกว่า เลิศกว่าสังฆตธรรม
ทั้งหลายเหล่านั้น

เสยฺยถิํ ^๘ทางนั้น อย่างไร

(๑) สมนฺมาทิฏฺฐิ ^๙ปัญญาอันเห็นชอบ

(๒) สมนฺมาสงฺกปฺโย ^{๑๐}ความดำริห์ชอบ

(๓) สมนฺมาวาจา ^{๑๑}วาจาชอบ

(๔) สมนฺมากมฺมฺนฺโต ^{๑๒}การงานชอบ

(๕) สมนฺมาอาชีโว ^{๑๓}ความเลี้ยงชีวิตชอบ

(๖) สมนฺมาวายาโม ^{๑๔}ความเพียรชอบ

(๗) สมนฺมาสติ ^{๑๕}ความระลึกชอบ

(๘) สมนฺมาสมาธิ ^{๑๖}ความตั้งจิตชอบ

เย โข อริยมคฺคธมฺเม
ปสฺสนนา

อคฺคเค เต ปสฺสนนา

อคฺคเค โข ปน ปสฺสนนํ
อคฺคโค วิปาโก

ยมฺพทุทฺธเสฏฺฐโงฺ ปรีวณฺเณยิ สฺจ

สฺมาธิมานนฺตริกณฺณมาหุ

สฺมาธินา เตน สโม น วิชฺชติ

อิทมฺปิ ธมฺเม รตนํ ปณฺเฑตํ

เอเตน สจฺเจน สฺวตฺถิ โหตุ ๑

ยาวตา สฺมา วา คณา วา

ตถาคตสวากสฺสโม

เทสํ อคฺคคฺคมาชยติ

ผู้ใดแลเลื่อมใสแล้วในอริยมรรค
ธรรม

ผู้นั้นชื่อว่า เลื่อมใสแล้วในธรรม
ที่เลิศ

แลวิบากที่เลิศ ย่อมมีแก่ผู้เลื่อมใส
แล้วในธรรมที่เลิศ

พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐทรงสรรเสริญ
แล้วซึ่งสมาธิอันใด ว่าเป็นธรรม
อันสะอาด

บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวแล้วซึ่ง
สมาธิอันใด ว่าเป็นอนันตริกะให้ผล
โดยลำดับ

สมาธิอันเสมอกับสมาธินั้นย่อม
ไม่มี

แม้อนัน เป็นรตนะอันประณีตใน
พระธรรม

ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดิ์จงมี
หมื่กก็ดี พวกกื่กก็ดี มีประมาณเท่าใด
สงฆ์สาวกของพระตถาคตเจ้า
ปรากฏว่าเลิศกว่าหมู่แลพวก
เหล่านั้น

ยทิท

สงฆ์สาวกของพระศากยโคตม อย่างไร

จตุตถาปริสยคานี

คแห่งบวชทั้งหลาย

อัญจปริสยคคลา

บวชบุคคลทั้งหลายแปด

เย โข สัมเม ปสนุนา

ผู้ใดแลเลื่อมใสแล้ว ในสงฆ์

อคฺเค เต ปสนุนา

ผู้นั้น ขอว่า เลื่อมใสแล้วในสงฆ์

ที่เลิศ

อคฺเค โข ปน ปสนุนานัน

แลวิบากที่เลิศ ย่อมมีแก่ผู้เลื่อมใส

อคฺโค วิปาโก

แล้วในสงฆ์ที่เลิศ

เย ปคฺคลา อัญจ สत्ถิ ปสฺสจฺจา

บุคคลทั้งหลายเหล่าใด แปดพวก

จตุตถาปริสยคานี ยุกานี โหนติ

สี่ อันสืบบวชทั้งหลายสรรเสริญ

แล้ว

เตทกฺขิณเวยยา สุกตสฺส สาวกา

บุคคลทั้งหลายเหล่านั้น เป็นสาวก

เอเตสุ ทินฺนานิ มหปฺปถานี

ของพระสุคตควรแก่ทักษิณาทาน

ทานทั้งหลายอันบุคคลถวายแล้ว

ในท่านเหล่านั้น ย่อมเป็นของมี

ผลมาก

อิทมปิ สัมเม รตนัน ปณฺธิตํ

แม้อนันเป็นรัตนอันประณีตในสงฆ์

เอเตน สจฺเจน สุกฺตฺถิ โหตุ

ด้วยคำสัจย ขอความสวัสดิกิจมี

เย สุปฺปยุตฺตา มนสา ทพฺพฺเหน

อริยบุคคลทั้งหลายเหล่าใด ใน

นิกฺกามิโน โคตมสาสนมฺหิ

ศาสนาพระโคตมเจ้า ประกอบก็

แล้ว มีใจมั่นคงมีความใคร่ออกไป

แล้ว

เต ปตฺติปตฺตา อมตํ วิคยฺห

อริยบุคคลทั้งหลายเหล่านั้นถึงแล้ว
ซึ่งพระอรหัตผลทศวรรณ หยั้งเข้า

สู่พระนิพพาน

สทฺธา มุธา นิพฺพตฺติ ภาณชฺมานา

ได้ซึ่งความดับกิเลสโดยเปล่า ๆ
ไม่ต้องขอ แล้วเสวยผลอยู่

อิทฺมฺบิ สํเขม รตนํ ปณฺธิตํ

แม้อันนี้เป็นรัตนอันประณีตในสงฆ์

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ

ด้วยคำสัจจน ขอความสวัสดิจึงมี

ชีณํ ปุราณํ นวํ นตฺถิ สมนฺทวํ

กรรมเก่าของพระอริยบุคคลเหล่าใด

สิ้นแล้ว กรรมใหม่ย่อมไม่มีปรากฏ

วิรตฺตจิตฺตาทายติเก ภาวสฺมึ

พระอริยบุคคลเหล่าใด มีจิตอัน

หน่ายแล้วในภพต่อไป

เต ชีณพีชา อวิรุฬฺหิณฺนทา

พระอริยบุคคลเหล่านั้น มีพชอัน

สิ้นแล้ว มีความพอใจอกไม่ไค้แล้ว

นิพฺพนฺตฺติ อีธา ยถายมฺปทีโป

เป็นผู้มีปัญญา ย่อมปรินิพพาน

เหมือนประทีปอันดับไปฉะนั้น

อิทฺมฺบิ สํเขม รตนํ ปณฺธิตํ

แม้อันนี้ เป็นรัตนอันประณีตในสงฆ์

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ ๗

ด้วยคำสัจจน ขอความสวัสดิจึงมี ๗

๑๐ อักคัปปัสสาทสุตตคาถา

อคฺคโต เว ปสฺนฺนํ

อคฺคํ ฌมฺมํ วิชานตํ

อคฺเค พุทฺเธ ปสฺนฺนํ

ทกฺขิณฺเอยฺเย อนุตฺตเร

อคฺเค ฌมฺเม ปสฺนฺนํ

วิราคุปฺสเม สุขฺ

อคฺเค สํเฆ ปสฺนฺนํ

ปฺญญกฺเขตฺเต อนุตฺตเร

อคฺคสฺมึ ทานํ ททตํ

อคฺคํ ปฺญญํ ปวทฺตมฺติ

อคฺคํ อายุ จ วณฺโณ จ

ยโส กิตฺติ สุขํ พลํ

อคฺคสฺส ทาทา เมธาวี

อคฺคฌมฺมสฺมาหิโต

เทวญฺโต มนุสฺสโส วา

เมื่อขุทคลรู้จักกรรมอันเลิศ

เลื่อมใสแล้ว โดยความเป็นของเลิศ

เลื่อมใสแล้วในพระพุทธเจ้าผู้เลิศ

ซึ่งเป็นทักษิโณยขุทคลอันเยี่ยมยอด

เลื่อมใสแล้วในพระธรรมอันเลิศ

ซึ่งเป็นธรรมปราศจากราคะแผลสงข

รังขเป็นสุข

เลื่อมใสแล้วในพระสงฆ์ผู้เลิศ

ซึ่งเป็นขุญฺเขตอย่างยอด

ถวายทานในท่านผู้เลิศนั้น

ขุญฺทเลิศก็ย่อมเจริญ

อายุ วรรณะทเลิศ

แลยศเกียรติคุณ สุข พละทเลิศ

ย่อมเจริญ

ผู้มีขุญฺญาตั้งมั่นในธรรมอันเลิศแล้ว

ให้ท่านแก่ท่านผู้เป็นขุญฺเขตอันเลิศ

จะไปเกิดเป็นเทพยดา หรือไปเกิด

เป็นมนุษย์ก็ตาม

อคุคปฺปตฺโต ปโมทตฺตี ฯ

ย่อมถึงความเป็นผู้เลิศขั้นเทิ่งอยู่ต้ง
นแล ฯ

๑๑ นิธิกณทคาถา

นิธิ นิธิปริโส

คมภาเว อทกนฺตฺติเก

อตุเถ กิจฺเจ สมนฺปนฺเน

อตุถาย เม ภวิสฺสตี

ขรชย้อมผ้งขมทรพย์ไว้

ในทลกมึนาเป็นทสค

ควยคิดว้า เมื่อกิจทีเป็นประโยชน์

เกิดชน ทรพย์นจกเป็นประโยชน์

แก่เรา

ราชโต วา ทุรคฺตฺสฺส

เมื่อเราถูกข้งจามิตรได้ไคลว้าเป็น

คนร้าย ทรพย์นจกมเพื่อเปลืองตน

จากราชภัย

โจรโต ขีฬิตฺสฺส วา

เมื่อเราถูกโจรเคียดคั้น ทรพย์น

จกมเพื่อช่วยเราให้พ้นจากโจร

ทรพย์นจกม เพื่อเปลืองทน

อิณฺสฺส วา ปโมกฺขาย

ทรพย์ นจกเป็น ประโยชน์ ในคราว

ทพภิกขภัย เมื่อนนตราายเกิดชน

ทรพย์นจกมประโยชน์

ทพภิกฺเข อายทาสุ วา

เขตทตฺถาย โลกฺสุมี

ในโลก ขมทรพย์ที่เขาผ้งไว้ กเพื่อ

นิธิ นาม นิธิยฺยตี

ประโยชน์นแล

ดาวสุสนิหิตโต สนุโต
คมภูเว อุตกนุติเก

น สพุโพ สพุพทาเยว
ตสุส ตํ อุกกยุปติ

นินิ วา จานา จวติ
สณฺณา วาสฺส วิมฺยุหติ
นาคา วา อปฺนาเมนฺติ
ยกฺขา วายี หรฺนฺติ นํ
อฺปฺยียา วายี ทายาทา
อฺทฺทฺรฺนฺติ อปฺสฺสโต
ยทา ปุณฺณกฺขโย โหติ
สพุพเมตํ วินฺสฺสตี
ยสฺส ทาเนน ลีเลน
สณฺณเมเน ทเมเน จ
นินิ สฺนินิหิตโต โหติ
อิตฺถียา ปฺริสฺสฺส วา
เจติยมฺหิ จ ลีเม วา
ปฺคฺคฺเล อตฺถิสฺส วา

ขมทรพยฺทเขาฝงไวเปนอยางดี ใน
ทลกมินาเปนทสฺก เพียงนิน

ขมทรพยฺนินทงหมด ย่อมหาสำเร็จ
ประโยชน์แก่เขา ในกาลทงปวง
ที่เคียวไม

เพราะขมทรพยฺเคลื่อนจากที่เสียบ้าง
ความจำของเขาเคลื่อนคลาศเสียบ้าง
นาคทงหลายลักไปเสียบ้าง
ยักษทงหลายลักไปเสียบ้าง

ผู้รยมรคกทไม่ชอยกัน ย่อมลอบ
ชุกเอาไป เมื่อเขาไม่เห็นบ้าง
ในเวลาที่เขาสิ้นบุญ

ขมทรพยฺทงหมคนั้น ย่อมพินาสไป

ขมทรพยฺคือบุญ ของผู้ใด เปน
หญิงก็ตาม เปนชายก็ตาม ฝง
ไวคแล้ว คว้าทาน คิล ความ
ล้ารวม แลความฝก

ในเจตยักคิ ในสงฆักคิ
ในยทคลคคิ ในแซกคคิ

อนุโมทนาวิธี

มาตริ ชีตริ วายี
อโถ เชฏฐุมุหิ ภาตริ
เอโส นิธิ สุนิหิโต
อเชยโย อนุคามิโย

ปทาย คมนิเยสุ
เอตํ อาทาย กขุฉติ
อสาธารณมณเฑสํ
อโจรหรโณ นิธิ

กยิราถ ธิโร ปุญญานิ
โย นิธิ อนุคามิโก
เอส เทวมนุสุสานํ
สพพกามทโท นิธิ
ยํ ยํ เทวากิปตุเถนุติ

สพพเมเตน ลพุกติ
สวณฺเณตา สฺสรตา

ในมารคาก็ดี ในยิกาก็ดี
ในพี่ชายก็ดี
ขุมทรัพย์นั้น ชั่วว่าฝังไว้ดีแล้ว
ใคร ๆ ไม่อาจผจญได้ เป็นของ
ติดตามตนไปได้

บันดาโภคะทั้งหลายเขาจำต้องละไป
เขาจะพาเอาขุมทรัพย์คือบุญนั้นไป

ขุมทรัพย์คือบุญ ไม่สาธารณแก่ชน
เหล่าอื่น โจรก็ลักไปไม่ได้

บุญนิธิอันใด ติดตามตนไปได้
ปราศณฺ์พึงทำบุญนิธิอันนั้น

บุญนิธินั้น ให้สิ่งที่ต้องการทุกอย่าง
แก่เทวดาแลมนุษย์ทั้งหลาย

เทวดาแลมนุษย์ทั้งหลายปราถนาก็
ซึ่งผลใด ๆ

ผลนั้น ๆ ทั้งหมด อันตนย่อมได้
ด้วยบุญนิธินั้น

ความเป็นผู้มีผิวพรรณงาม ความ
เป็นผู้มีเสียงไพเราะ

สุสณฺหํ สรรปตา

ความเป็นผู้มีทรวคทรงคี ความ
เป็นผู้มีรูปสวย

อาธิปจฺจํ ปริวารโ

ความเป็นอธิบดี ความเป็นผู้มี
บริวาร

สพฺพเมเตน ลพฺภติ

อิฏฐุผลทั้งปวงนั้น อันเทวคาแล
มนุษย์ย่อมนได้ ด้วยบุญนิรันดร์

ปเทศรชฺชํ อีสฺสรียํ

ความเป็นพระราชา เฉพาะประเทศ
ความเป็นใหญ่ (คือความเป็นพระ
เจ้าจักรพรรดิ)

จกฺกวัตฺติสฺสขํ ชียํ

สุขของพระเจ้าจักรพรรดิ อันเป็นที่
พึงใจ

เทวราชฺชมฺบิ ทิพฺเพสฺส

ความเป็นพระราชาแห่งเทวคา ใน
ทิพยนิกายทั้งหลาย

สพฺพเมเตน ลพฺภติ

อิฏฐุผลทั้งปวงนั้น อันเทวคาแล
มนุษย์ทั้งหลายย่อมนได้ด้วยบุญนิรันดร์

มานุสฺสิกา ๑ สมฺปตฺติ

สมบัติเป็นของมนุษย์ด้วย

เทวโลเก ๑ ยา รติ

สมบัติอันบุคคลพึงรรมย์ ใน
เทวโลกด้วย

ยา ๑ นิพฺพานสมฺปตฺติ

สมบัติ คือ พระนิพพานด้วย

สพฺพเมเตน ลพฺภติ

สมบัติทั้งปวงนั้น อันเทวคาแลมนุษย์
ทั้งหลายย่อมนได้ ด้วยบุญนิรันดร์

มิตุตสมุปทมาคมุม
โยนิโส เจ ปยุณชโต
วิชชาวิมุตติวสีภาโว

ความ^๓ที่^๑บุคคล^๑ อา^๒คร^๒ย^๒คุณ^๓เคร^๓อง^๓อง^๓
พร^๒อม^๒ ค^๓อ^๓มิ^๓ตร^๓แล^๓ว^๓ ถ้า^๒ปร^๒ะ^๒ก^๒อบ^๒
โค^๓ย^๓อ^๓ุ^๓บาย^๓ที่^๓ช^๓อ^๓บ^๓ เป็น^๒ผู้^๒ช^๒ำ^๒น^๒า^๒ญ^๒ใน^๒
วิ^๓ช^๓ชา^๓แล^๓ว^๓ิ^๓ม^๓ุ^๓ติ^๓

สพพเมเตน ลพภาติ

อิ^๒ฏ^๒ฐ^๒ผล^๒ท^๒ัง^๒ป^๒ว^๒ง^๒น^๒ั้น^๒ อ^๒ัน^๒เท^๒ว^๒คา^๒แล^๒
ม^๒น^๒ุ^๒ษ^๒ย^๒ท^๒ัง^๒ห^๒ล^๒า^๒ย^๒ย^๒่อ^๒ม^๒ไ^๒ด้^๒ท^๒ว^๒ย^๒ข^๒ุ^๒ญ^๒น^๒ิ^๒ถ^๒ิ^๒น^๒ั้น^๒

ปฏิสัมภิตา วิโมกขา ๑

ป^๒ฏ^๒ิ^๒ส^๒ัม^๒ภ^๒ิ^๒ท^๒า^๒ แ^๒ล^๒ว^๒ิ^๒ม^๒อ^๒ก^๒ษ^๒

ย่า ๑ สาวกขารมี

แ^๒ล^๒ส^๒า^๒ว^๒ก^๒ข^๒า^๒ร^๒มี^๒ญ^๒า^๒ณ^๒

ปัจเจกโพธิ พุทธภูมิ

ป^๒จ^๒เจ^๒ก^๒ป^๒อ^๒ธิ^๒ญ^๒า^๒ณ^๒ พ^๒ุ^๒ท^๒ธ^๒ภ^๒ู^๒มิ^๒

สพพเมเตน ลพภาติ

อิ^๒ฏ^๒ฐ^๒ผล^๒ท^๒ัง^๒ป^๒ว^๒ง^๒น^๒ั้น^๒ อ^๒ัน^๒เท^๒ว^๒คา^๒แล^๒
ม^๒น^๒ุ^๒ษ^๒ย^๒ท^๒ัง^๒ห^๒ล^๒า^๒ย^๒ย^๒่อ^๒ม^๒ไ^๒ด้^๒ ท^๒ว^๒ย^๒ข^๒ุ^๒ญ^๒
น^๒ิ^๒ถ^๒ิ^๒น^๒ั้น^๒

เอว มหาตถิกา เอสา

ค^๒ุ^๒ณ^๒ค^๒เร^๒อง^๒อง^๒พร^๒อ^๒ม^๒ค^๒อ^๒ย^๒ญ^๒น^๒ั้น^๒

ยทิทั ปุณณสมุปทา

เป^๒น^๒ไป^๒เพ^๒ื่อ^๒ปร^๒ะ^๒โย^๒ชน^๒เ^๒็^๒ห^๒เ^๒ย^๒อ^๒ย^๒าง^๒น^๒

ตสฺมา อีรา ปัสสันติ

เพ^๒ว^๒า^๒ะ^๒เห^๒ต^๒น^๒ั้น^๒ ข^๒ั^๒ณ^๒ท^๒ิ^๒ต^๒ผู้^๒มี^๒ข^๒ุ^๒ญ^๒ญา^๒

ปณฺฑิตา กตปุณณตฺนฺติ ๑

จ^๒ิง^๒ส^๒ร^๒ว^๒เส^๒ริ^๒ญ^๒ข^๒อ^๒ท^๒บ^๒ุ^๒ท^๒ค^๒ล^๒มี^๒ข^๒ุ^๒ญ^๒ อ^๒ัน^๒ท^๒ำ^๒
ไ^๒ว^๒้^๒แล^๒ว^๒ ค^๒ง^๒น^๒ ๑

๑๒ สังคหวัตถุคาถา

ทานญฯ เปยุยวชฺชณฯ
อตุถกริยา ฯ ยา อธิ
สฺมานุตฺตตา ฯ อมฺเมสฺ
ตตฺถ ตตฺถ ยถารหิ
เอเต โข สงฺกหา โลเก
รตฺสฺสาณิว ยายโต

เอเต ฯ สงฺกหา นาสฺส

น มาตา ปุตุตการณา
ลภเถ มานิ ปุชฺสิ วา
ยิตา วา ปุตุตการณา

ยสฺมา ฯ สงฺกหา เอเต
สฺมเวกฺขนฺติ ปณฺหิตา

ตสฺมา มหตฺตํ ปยุโปนฺติ
ปาสฺสา ฯ ภวนฺติ เตติ ฯ

การให้ ๑ ถ้อยคำอันไพเราะ ๑
ความประพฤติประโยชน์ในโลกนี้ ๑
ความเป็นผู้ประพฤติสม่ำเสมอ ใน
ธรรมนั้นๆ ในบุคคลนั้นๆ ตามควร ๑
ธรรมเครื่องสงเคราะห์ในโลกเหล่านี้
แลเปรียบเหมือนลิ่มสลักแห่งรถอัน
ไปอยู่

ถ้าธรรมเครื่องสงเคราะห์เหล่านี้ไม่
พึงมีไซ้

มารดาแลบิดา ไม่พึงได้ความนบ้นถือ
หรือบูชา เพราะเหตุมีบุตร

เหตุใด ยัณตีตทั้งหลาย ย่อม
พิจารณาเห็นชอบ ซึ่งธรรมเครื่อง
สงเคราะห์เหล่านี้

เหตุนี้ จึงถึงความเป็นคนใหญ่
ยัณตีตทั้งหลายนั้น ย่อมเป็นผู้ที่
ควรสรรเสริญ ดังนี้ ฯ

๑๓ โภชนทานานุโมทนาคาถา

อายุโท พลโท ธีโร	ผู้มีขัญญา ให้อายุ ให้กำลัง
วณฺณโท ปฏฺิภาณโท	ให้วรรณ ให้ปฏฺิภาณ
สุขสุส ทาทา เมธาวิ	ผู้มีขัญญา ให้ความสุข
สุขํ โส อธิคฺจฺฉติ	ย่อมได้ประสบสุข
อายุํ ทตฺวา พลํ วณฺณํ	บุคคลผู้ให้อายุ วรรณ สุข
สุขณฺจ ปฏฺิภาณโท	แลปฏฺิภาณ
ทํมายุ ยสฺวา โหติ	ยังเกิดในที่ใด ๆ ย่อมเป็นผู้มีอายุ
ยตุถ ยตุถูปปชฺชตฺตี ๑	อื่น มียศในที่นั้น ๆ ดังนี้ ๑

๑๔ อาทียสุตตคาถา

ภุคฺคตา โภคตา ภตฺตา ภจฺจา	โภคะทั้งหลาย เราได้บริโภคะแล้ว
	บุคคลทั้งหลายที่ควรเลี้ยง เราได้
	เลี้ยงแล้ว
วิตฺถณฺณา อาปทาสุ เม	อันตรายทั้งหลาย เราได้ข้ามพ้น
	ไปแล้ว
อุทฺธคฺคตา ทกฺขิณา ทินฺนนา	ทักษิณาที่เจริญผล เราได้ให้แล้ว
อโถ ปณฺจ พลํ กตา	อันหนึ่งพลีห้า เราได้ทำแล้ว

อุปปุจฉา สีสวนุโต
สณฺณตา พรหมจารีโน
ยทตฺถิ โภคมิจุเฉยฺย
ปณฺทิตโต สมรมาวสั

ท่านผู้มีศีล สำรวมแล้ว ประพฤติ
พรหมจรรย์ เราได้ขำรุงแล้ว
บัณฑิตผู้ครองเรือน ปราถนาโภคะ
เพื่อประโยชน์อันใด

โส เม อตฺถโถ อนุปฺปตฺตโต
กตํ อนุตฺตํ ยํ

ประโยชน์นั้น เราได้ขัลลแล้ว
กรรมไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเดือดร้อน
ภายหลัง เราได้ทำแล้ว

เอตํ อนุสฺสวํ มจฺโจ
อริยธมฺเม จิตฺโต นโร

นรชนผู้จะต้องตาย เมื่อตามระลึก
ถึงคุณชอนนี ย่อมเป็นผู้ตั้งอยู่ใน
อริยธรรม

อิธว นํ ปสฺสํ สนฺติ

เทวคาแลมมนุษย์ทั้งหลาย ย่อม
สรรเสริญนรชนนั้น ในโลกนี้

เปจฺจ สคฺเค ปโมทตฺตี ๗

นรชนนั้น ละโลกนี้ไปแล้ว ย่อม
บันเทิงในสวรรค์ ดังนี้ ๗

๑๕ ตีโรกฤษทกัณเฑศาธา

ตีโรกฤษทเทศุ ตัญจนุติ

สนธิสังฆาฏเกตุ ๑

ทวารพาหาสุ ตัญจนุติ

อาคนุตวาน สกั ฌริ

ฝูงเปรตมาสู่เรือนญาติ ด้วยคิดว่า
เรือนของตน ยืนอยู่ไกลภายนอก
ฝาเรือนข้าง ณะทางสี่แพร่งแล
ทางสามแพร่งข้าง ไกลย่านประตู
เมือง แลย่านประตูเรือนข้าง

ปหุเต อนนปานมฺหิ

ขชชโกชเช อปฏฺจิตะ

ครันเมื่อชาวแล่นน้ำ ของเคียวแล
ของบริโภคนอนันมาก ตั้งอยู่
ไกลแล้ว

น เตะสิ โกจิ สรติ

ญาติไร ๆ ของเปรตเหล่านั้น หา
รลิกได้ไม่

สตุตานิ กมฺมปจฺจาย

เพราะกรรมของ สัตว์ ทั้ง หลายเป็น
ขจฺจย

เอว ททนุติ ฌาตินิ

เย โหนุติ อนุกมฺปกา

สุ ๑ ปณิตํ กาเลน

กပ္ปชฺชํ ปานโกชนํ

ชนเหล่าใด เป็นผู้เอ็นดู ชนเหล่านั้น
ยอมให้หน้าควรรถมแลโกชนะอันสะอาด
ประณีต เป็นของควรร (อุทิศ) เพื่อ
ญาติทั้งหลาย ผู้ละโลกนไปแล้ว
อย่างนั้นว่า

อิทํ โว ณาตํ โหตุ

สุชิตา โหนตุ ณาตโย

เต จ ตตฺถ สมากนฺตวา

ณาติเปตา สมากตา

ปฺหุเต อนฺนปฺนํ มหิ

สํกจฺจํ อนุโมทเว

จิรํ ชีวนฺตํ โน ณาติ

เยสํ เหตุ ลภาม เส

อมฺหากญฺจ กตา ปุชา

ทายกา จ อนิปฺผลา

น หิ ตตฺถ กสึ อตฺถิ

โครฺกฺเขตฺต น วิชฺชติ

วณฺชิชา ตาทิสํ นตฺถิ

ทานนํ จงฺถึงแก่ญาติทงฺหลาย

ขอญาติทงฺหลายจงฺถึงความสุขเกิด

พวกญาติผู้ละโลกนํไปแล้วเหล่านั้น

แลพร้อมกันมาประชุมในสถานทํ

ให้ทานนํ

อนุโมทนาโดยเคารพ ในเข้าแล่นํ

เป็นอันมากกว่า

เราทงฺหลายได้สมบัตเช่นนํ เพราะ

ญาติเหล่าใด ขอญาติเหล่านั้นของ

พวกเราจงเป็นอยู่นานเกิด

บูชา อันทายกทงฺหลายทําแล้วแก่

เราทงฺหลาย

แลทายกทงฺหลาย ก็หาไร้ผลไม่

อันทจริง ในเปรตวิสัยนํ ไม่มี

กสิกรรม

ไม่มีใครรักชกรรม

ไม่มีการค้าขาย อันเป็นเหตุได้

สมบัต

อนุ โมทนาวิธี

หิรัญเณน กยากยั

ไม่มีการแลกเปลี่ยนด้วยเงิน

อิโต ทินเนน ยาเปนต์ิ

บุคคลทั้งหลายทำกาลกิรียา ไปเกิด

เปตา กาลกตา ตหิ

เป็นเปรต ย่อมยังอิตตภาพให้เป็น

ไปในเปรตวิสัยนั้น ด้วยทานที่ญาติ

ให้แล้วจากโลกนี้

อุณหเต อุทกั วุฏัจ

น้ำฝนตกลงในที่ดอน

ยถา นินนั ปวตตติ

ย่อมไหลไปสู่ที่ลุ่ม ฉนโต

เอวเมว อิโต ทินนั

ทานที่ทายกให้แล้วแต่มนุษยโลก

เปตานั อุปกပ္ปติ

ย่อมสำเร็จแก่เปรตทั้งหลายฉนนั้น

ยถา วาริวหา ปุรา

แม่น้ำเต็มด้วยน้ำแล้ว ย่อมยัง

ปริပ္พเรนต์ิ สาครั

สมุทรสาครให้เต็มเขี่ยม ฉนโต

เอวเมว อิโต ทินนั

ทานที่ทายกให้แล้วแต่มนุษยโลกนี้

เปตานั อุปกပ္ปติ

ย่อมสำเร็จแก่เปรตทั้งหลาย ฉนนั้น

อทาสี เม อกาสี เม

บุคคลมารลกลงอุปการะอันท่านได้

ณาคิมิตฺตา สขา จ เม

ทำแก่ตนในกาลก่อนว่า ผู้นี้ไ้ให้

เปตานั ทกฺขินั ทชฺชา

สิ่งแก่เรา ผู้นี้ไ้ทำกิจนของเรา

ปฺพเพ กตมณฺสุสรั

ผู้เป็นญาติ เป็นมิตร เป็นเพื่อน

ของเราคงนแล้ว ก็ควรให้ทักษิณา

ทาน เพื่อนผู้ทั้ละโลกนไปแล้ว

น หิ รุณฺณํ ภา โสโก ภา
ยาวณฺณา ปรีเทวนา

การร้องไห้กึก การเศร้าโศกกึก
หรือการรำไรรำพันอย่างอื่นกึก
บุคคลไม่ควรทำที่เคี้ยว

น ตํ เปตานมตฺถาย

เพราะว่า การร้องไห้เป็นต้นนั้น
ไม่เป็นประโยชน์แก่ญาติทั้งหลาย
ผู้ละโลกนี้ไปแล้ว

เอวํ ติฏฺฐันตฺติ ณาตโย
อชฺชจ โช ทกฺขิณา ทินฺนา

ญาติทั้งหลายย่อมตั้งอยู่อย่างนั้น
ก็ทักขิณานุพทานั้นแล อันท่าน
ให้แล้ว

สํมมฺหิ สุปฺตฺติฏฺฐิจิตฺตา
ทิมฺมวตฺตํ หิตายสฺส
จฺานโส อูปกပ္ปติ

ประคิษฐานไว้ดีแล้วในสงฆ์
ย่อมสำเร็จประโยชน์เกื้อกูลแก่ผู้
ที่ละโลกนี้ไปแล้วนั้น ตลอดกาล

โส ณาตฺติธมฺโม ๑ อยํ นิตฺตฺสฺสิตโต

นานตามฐานะ
ญาติธรรมนั้น ท่านได้แสตงให้
ปรากฏแล้ว

เปตาน ปุชฺชา ๑ กตฺตา อพารา

แลบูชาอันยิ่ง ท่านก็ได้ทำแล้ว
แก่ญาติทั้งหลายผู้ละโลกนี้ไปแล้ว

พลญฺจ ภิกฺขุณฺนมฺนุပ္ปทินฺนํ

กำลังแห่งภิกษุทั้งหลาย ขอว่าท่าน
ได้เพิ่มให้แล้วด้วย

คฺมุเหหิ ปุณฺณํ ปสฺสํ
อนูปกนฺตฺติ ๑

ขณฺไม่น้อย ท่านได้ชวนชวายเป็นแล้ว
คงนแล ๑

๑๖ สัจจานวิธานรูปรูปคาถา

สจฺจํ เว อมตา วาจา
เอส ธมฺโม สนนฺตโน
สจฺเจ อตฺถเก จ ธมฺเม จ
อหุ สนนฺโต ปตฺติภูจฺจิตา

คำจริงแลเป็นคำอันไม่ตาย
ธรรม^๕เป็นของเก่า

สัจย^๕บรมทั้งหลาย เป็นผู้ดำรงอยู่
แล้วในสัจย^๕ที่เป็นอรรถด้วยเป็น
ธรรมด้วย

สทฺธิธ วิตุตํ ปุริสสุสฺส เสฏฺฐจํ
ธมฺโม สฺจฺฉินฺโณ สุขมาวหาติ

ความเชื่อเป็นทรัพย์เครื่องปลมใจ
อันประเสริฐของบุรุษในโลกนี้
ธรรมอันบุคคลประพฤติดีแล้วนำสุข
มาให้

สจฺจํ หเว สาธุตริ รสํ

คำจริงแลนาเป็นรสอันอร่อยกว่ารส
ทั้งหลาย

ปญฺญาชิวชิวตมาหุ เสฏฺฐจํ

นักปราชญ์กล่าวชีวิตของผู้ที่เป็น
อยู่ด้วยปัญญาว่าประเสริฐ

สทฺทหาโน อรหตํ
ธมฺมํ นิพฺพานปตฺติยา
สุสุสุสฺสํ ลภเต ปญฺญํ
อปฺปมตฺโต วิจกฺขโณ
ปฏฺฐุปการี อูรวา
อฏฺฐจาตา วินฺทเต ธนํ

เมื่อบุคคลเชื่อต่อความปลลสุพระ
นิพพานอันเป็นธรรมของพระอรหันต์
พึงด้วยดียอมไต่ขัญญา
บุคคลผู้ไม่ประมาณ ใคร่ครวญ
มีอุระ กระทำการอันสมควร
เป็นผู้ขยัน ย่อมไต่ทรัพย์

สจฺเจน กิตฺติ ปรปฺปไปติ
ททํ มิตฺตานิ คนฺถติ
ยสฺเสเต จตุโร ธมฺมา

บุคคลย่อมถึงเกียรติด้วยสัจ
ผู้ให้ยอมผูกพันมิตรทั้งหลายไว้ได้
ธรรมสัปรการเหล่านั้น มีอยู่แก่

สทฺตสฺส ฌรเมสิโน
สจฺจํ ธมฺโม วิติ จาโค
ส เว เปจฺจ น โสจติ

บุคคลผู้ใด
ซึ่งเป็นผู้มีศรัทธาอยู่ครองเรือน
คือ สัจธรรม ความตั้งมั่น จากะ
บุคคลผู้นั้นแล ละโลกนี้ไปแล้ว
ย่อมไม่โศกเศร้า

อิงฺฆ อณฺเวยี ปุจฺจสฺสุ
ปุณฺณ สมณพฺราหฺมणे
ยทึ สจฺจา ทมา จาคา
ขนฺตยา ภियฺโยธ วิชฺชตฺติ ฯ

ถ้าธรรมในโลกนี้ยอมมียิ่งไปกว่า
สัจจะ ทมะ จากะ ขันติ เขิญท่านลอง
ถามสมณะพราหมณ์ แม่เหล่าอื่น
มากดู ฯ

๑๗ ยานทานานุ โมทนาคาถา

อนฺนํ ปานํ วตฺถํ ยานํ
มาลา คนฺธํ วิเลปนํ
เสยฺยาวสถํ ปทึเปยฺยํ
ทานวตฺถุ อิเม ทสฺ ฯ

ทานวัตถุ ๓๐ อย่างเหล่านั้น คือ ข้าว,
น้ำ, ผ้า, ยาน, ระเหยียบคอกไม้,
ของหอม, เครื่องลูบไล้, ที่นอน,
ที่พักอาศัย, เครื่องประทีป ฯ

อนุนโท พลโท โหติ
 วัตถุโท โหติ วรรณโท
 ยานโท สุขโท โหติ
 ทิพย์โท โหติ จกฺขุโท ฯ
 มนาศทายี ลภเต มนาศ
 อคฺคสฺส ทาทา ลภเต ปุณฺคคํ
 วรรณสฺส ทาทา วรรณํ จ โหติ
 เสฏฺฐจฺนุทโท เสฏฺฐจฺมฺเปติจฺานํ ฯ

ผู้ให้ของกิน ชื่อว่าให้กำลัง
 ผู้ให้ผ้า ชื่อว่าให้วรรณะ
 ผู้ให้ยาน ชื่อว่าให้ความสุข
 ผู้ให้ประทับ ชื่อว่าให้จักขุ ฯ
 ผู้ให้ของที่พอใจ ย่อมได้ของที่พอใจ
 ผู้ให้วัตถุอันเลิศ ย่อมได้วัตถุอันเลิศ
 ผู้ให้ของดี ย่อมได้ของดี
 ผู้ให้ฐานะอันประเสริฐ ย่อมเข้าถึง
 ฐานะอันประเสริฐ ฯ

อคฺคทายี วรรณายี
 เสฏฺฐทายี จ โย นโร
 ทิณฺนายุ ยสฺวา โหติ
 ยตฺถ ยตฺถุปรปชฺชติ ฯ

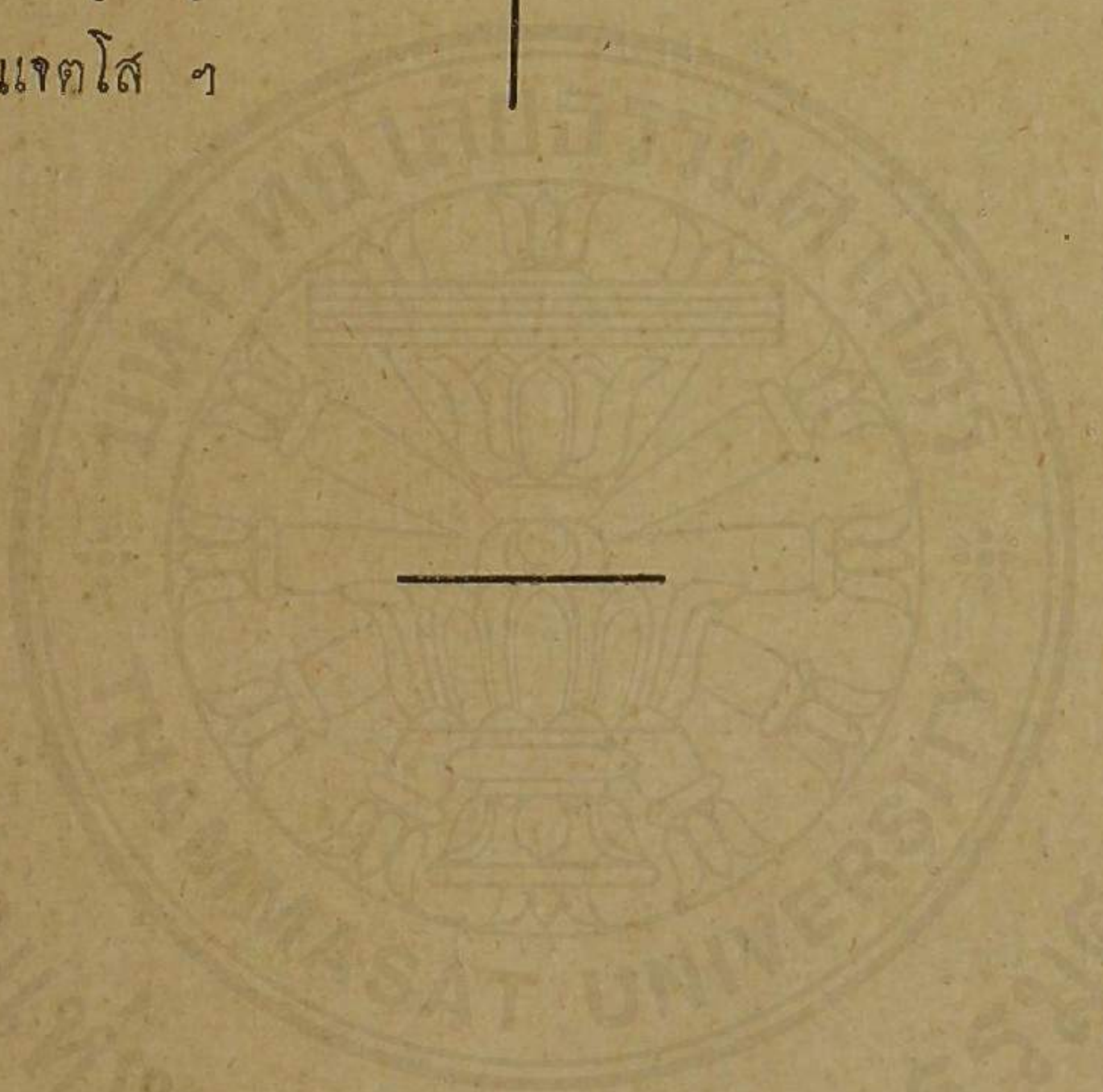
นรโตให้ของที่เลิศ ให้ของที่ดี
 แลให้ฐานะอันประเสริฐ
 นรนั้นเกิดในที่ใด ๆ ย่อมเป็นผู้มี
 อายุยืน มียศ ในที่นั้น ๆ ฯ

เอเตน สจฺจวชฺเชน
 สุวตฺถิ โหตุ สพฺพทา
 อาริกิยสฺสขณฺเจะ
 กุสลณฺเจะ อนามยํ

ด้วยสังฆวาจาภาษิตัน
 ขอความสวัสดิ์ แลความสุขอันเกิด
 แต่ความไม่มีโรค แลอนามย คือ
 ความปราศจากทุกขพยาธิตัว
 คาย จงมี (แก่ท่านทั้งหลาย)
 ทุกเมื่อ ฯ

สีทุณหตถุ สีทุณหตถุ
สีทุณหตถุ อิทํ ผลํ
เอตสุมํ รัตนตตยสุมํ
สมุปสาทนเจตโส ฯ

ขอผลแห่งจิตตทเลอมีโสในพระรัตน
ตรายน จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็นผล
สำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จ ฯ

คาถาพิธิ

๑ คาถาจตุเทียนชัย

พุทโธ สัพพัญญุตญาณโณ	พระพุทธรเจ้ามีพระสัพพัญญุตญาณ
ธมโม โลกุตตโร วโร	พระธรรมประเสริฐ เป็นโลกุตตระ
สโม มคฺคผลญาณโง	พระสงฆ์เป็นผู้ตั้งอยู่ในมรรคผล
อิหฺเจตํ รัตนตตยํ	รวมรัตนะเป็นสาม ดังนี้
เอตสฺส อานุภาเวน	ด้วยอานุภาพแห่งรัตนะตรียน
สพฺพทุกฺขา อุตฺตวาทวา	ทุกขทั้งปวง อุตฺตวาททั้งหลาย
อนฺตรายา จ นสฺสํนฺตํ	แลอนฺตรายทั้งหลาย จงเสียมสูญไป
สพฺพโสฺตฺถิ ภาวนฺตํ เต ๑	ขอความสวัสดิคทั้งปวง จงมีแก่ท่าน ๑

๒ คาถาศบเทียบนชัย

นคฺติ เม สรณํ อณฺณํ

ทพฺงอนของข้าพเจ้าไม่มี

พทุโธ เม สรณํ วรํ

พระพุทฺธเจ้าเป็นทพฺงอนประเสริฐ
ของข้าพเจ้า

เอเตน สจฺจวชฺเชน

ด้วยความกล่าวสัตย์น

โหด เต ชยมงฺคลํ

ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

นคฺติ เม สรณํ อณฺณํ

ทพฺงอนของข้าพเจ้าไม่มี

ธมฺโม เม สรณํ วรํ

พระธรรมเป็นทพฺงอนประเสริฐของ
ข้าพเจ้า

เอเตน สจฺจวชฺเชน

ด้วยความกล่าวสัตย์น

โหด เต ชยมงฺคลํ

ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

นคฺติ เม สรณํ อณฺณํ

ทพฺงอนของข้าพเจ้าไม่มี

สํโฆ เม สรณํ วรํ

พระสงฆ์เป็นทพฺงอนประเสริฐของ
ข้าพเจ้า

เอเตน สจฺจวชฺเชน

ด้วยความกล่าวสัตย์น

โหด เต ชยมงฺคลํ ฯ

ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน ฯ

ยํกิญฺจิ วิตุตํ อธิ วา หุํ วา

ทพฺพยฺเครื่องปลื้มใจอันใดอันหนึ่ง
ในโลกนี้แลในโลกอื่นก็

สคฺเคสฺส วา ยํ รัตนํ ปณีตํ

หรือรัตนอันใดอันประณีตในสวรรค์

น โน สมนํ อตุถิ ตถาคเตน

วัตถุอันนั้นจะเสมอด้วยพระตถาคต
เจ้าย่อมไม่มี

อิทมุขี พุทฺธเถ รตนํ ปณีตํ

แม่อนันเป็นรัตนะอันประณีต ในพระ
พุทธเจ้า

เอเตน สจฺเจน สุวตุถิ โหตุ
ขยํ วิราคํ อมตํ ปณีตํ

ด้วยคำสัจย่นขอความสวัสดิ์จึงมี
พระคากยมุนีเจ้า มีพระทัยดำรงมั่น
ไต่บัลลุธรรมอันใด เป็นที่สิ้นไป
แห่งกิเลส เป็นที่ส้ารอกกิเลสเป็น
ธรรมอันไม่ม้วยมรณะ เป็นธรรม
อันประณีต

ยทชฺฌคคา สกฺขมฺนํ สสมาหิตํ

น เตน ธมฺเมเน สมนตุถิ กิณฺณิ

สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เสมอด้วยพระธรรม
นั้น ย่อมไม่มี

อิทมุขี ธมฺเม รตนํ ปณีตํ

แม่อนัน เป็นรัตนะอันประณีต ใน
พระธรรม

เอเตน สจฺเจน สุวตุถิ โหตุ
ยมฺพุทฺธเสฏฺฐโจ ปรีวณฺณยํ สจฺ

ด้วยคำสัจย่น ขอความสวัสดิ์จึงมี
พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ทรง
สรรเสริญแล้ว ซึ่งสมาธิอันใด ว่า
เป็นธรรมอันสอาด

สมาธิมานนฺตริกณฺณมาหุ

บัณฑิตทั้งหลาย กล่าวแล้วซึ่ง
สมาธิอันใด ว่าเปนอนันตริกะให้ผล
โดยลำดับ

สมาธินา เตน สโม น วิชฺชติ
อิทมุขี ธมฺเม รัตนํ ปณฺธิตํ

สมาธิ^{๑๕}อนเสมอ^๒ทว^๓ยสมา^๔ธิน^๕น^๖ย^๗อ^๘ม^๙ไม^{๑๐}ม^{๑๑}
แม^{๑๒}อน^{๑๓}น^{๑๔}น^{๑๕} เป^{๑๖}น^{๑๗}ร^{๑๘}ต^{๑๙}น^{๒๐}ระ^{๒๑}อน^{๒๒}ประ^{๒๓}ณี^{๒๔}ต^{๒๕}ใน
พระธรรม

เอเตน สจฺเจน สุตฺถิ โหตุ
เย ปุคฺคลา อฏฺฐ สํ ปสฺสจฺจา
จตุตฺตาริ เอตานิ ยุกานิ โหนฺติ

ทว^{๒๖}ย^{๒๗}ค^{๒๘}า^{๒๙}ส^{๓๐}ต^{๓๑}ย^{๓๒}น^{๓๓} ขอ^{๓๔}คว^{๓๕}าม^{๓๖}ส^{๓๗}ว^{๓๘}ส^{๓๙}ติ^{๔๐} จ^{๔๑}ง^{๔๒}มี
ย^{๔๓}ท^{๔๔}ค^{๔๕}ล^{๔๖}ท^{๔๗}ง^{๔๘}ห^{๔๙}ล^{๕๐}า^{๕๑}ย^{๕๒}ห^{๕๓}เ^{๕๔}ล^{๕๕}า^{๕๖}ไ^{๕๗}ค^{๕๘} แ^{๕๙}ป^{๖๐}ต^{๖๑}จ^{๖๒}ำ^{๖๓}พ^{๖๔}ว^{๖๕}ก
สิ^{๖๖}ค^{๖๗}์^{๖๘} อ^{๖๙}น^{๗๐}ส^{๗๑}ย^{๗๒}ป^{๗๓}ร^{๗๔}ร^{๗๕}ษ^{๗๖}ท^{๗๗}ง^{๗๘}ห^{๗๙}ล^{๘๐}า^{๘๑}ย^{๘๒} ส^{๘๓}ร^{๘๔}ร^{๘๕}เส^{๘๖}รี^{๘๗}ญ^{๘๘}
แล^{๘๙}ว^{๙๐}

เต ทกฺขิณฺเอยฺยา สุกตฺตสฺส สāvกา
เอเตสุ ทินฺนานิ มหปฺพลานิ

ย^{๙๑}ท^{๙๒}ค^{๙๓}ล^{๙๔}ท^{๙๕}ง^{๙๖}ห^{๙๗}ล^{๙๘}า^{๙๙}ย^{๑๐๐}ห^{๑๐๑}เ^{๑๐๒}ล^{๑๐๓}า^{๑๐๔}น^{๑๐๕}น^{๑๐๖} เป^{๑๐๗}น^{๑๐๘}ส^{๑๐๙}āv^{๑๑๐}ก^{๑๑๑}
ข^{๑๑๒}อง^{๑๑๓}พ^{๑๑๔}ร^{๑๑๕}ะ^{๑๑๖}ส^{๑๑๗}ุ^{๑๑๘}ค^{๑๑๙}ต^{๑๒๐} ค^{๑๒๑}ว^{๑๒๒}ร^{๑๒๓}แ^{๑๒๔}ก^{๑๒๕}่^{๑๒๖}ท^{๑๒๗}ก^{๑๒๘}ิ^{๑๒๙}ษ^{๑๓๐}เ^{๑๓๑}ณ^{๑๓๒}า^{๑๓๓}ท^{๑๓๔}า^{๑๓๕}
ท^{๑๓๖}า^{๑๓๗}น^{๑๓๘}ท^{๑๓๙}ง^{๑๔๐}ห^{๑๔๑}ล^{๑๔๒}า^{๑๔๓}ย^{๑๔๔} อ^{๑๔๕}น^{๑๔๖}ย^{๑๔๗}ท^{๑๔๘}ค^{๑๔๙}ล^{๑๕๐}ถ^{๑๕๑}ว^{๑๕๒}า^{๑๕๓}ย^{๑๕๔}แล^{๑๕๕}ว^{๑๕๖}
ใน^{๑๕๗}ท^{๑๕๘}า^{๑๕๙}น^{๑๖๐}ห^{๑๖๑}เ^{๑๖๒}ล^{๑๖๓}า^{๑๖๔}น^{๑๖๕}น^{๑๖๖} ย^{๑๖๗}อ^{๑๖๘}ม^{๑๖๙}เป^{๑๗๐}น^{๑๗๑}ข^{๑๗๒}อง^{๑๗๓}มี^{๑๗๔}ผล^{๑๗๕}
ม^{๑๗๖}าก^{๑๗๗}

อิทมุขี สํเม รัตนํ ปณฺธิตํ

แม^{๑๗๘}อ^{๑๗๙}น^{๑๘๐}น^{๑๘๑}น^{๑๘๒} เป^{๑๘๓}น^{๑๘๔}ร^{๑๘๕}ต^{๑๘๖}น^{๑๘๗}ระ^{๑๘๘}อน^{๑๘๙}ประ^{๑๙๐}ณี^{๑๙๑}ต^{๑๙๒} ใน
พ^{๑๙๓}ร^{๑๙๔}ะ^{๑๙๕}ส^{๑๙๖}ง^{๑๙๗}ม^{๑๙๘}

เอเตน สจฺเจน สุตฺถิ โหตุ
เย สุปฺปยุตฺตา มนสา ทพฺเหน
นิกฺกามิโน โคตมสาสนมฺหิ

ทว^{๑๙๙}ย^{๒๐๐}ค^{๒๐๑}า^{๒๐๒}ส^{๒๐๓}ต^{๒๐๔}ย^{๒๐๕}น^{๒๐๖} ขอ^{๒๐๗}คว^{๒๐๘}าม^{๒๐๙}ส^{๒๑๐}ว^{๒๑๑}ส^{๒๑๒}ติ^{๒๑๓}จ^{๒๑๔}ง^{๒๑๕}มี
อ^{๒๑๖}ริ^{๒๑๗}ย^{๒๑๘}ย^{๒๑๙}ท^{๒๒๐}ค^{๒๒๑}ล^{๒๒๒}ท^{๒๒๓}ง^{๒๒๔}ห^{๒๒๕}ล^{๒๒๖}า^{๒๒๗}ย^{๒๒๘}ห^{๒๒๙}เ^{๒๓๐}ล^{๒๓๑}า^{๒๓๒}ไ^{๒๓๓}ค^{๒๓๔}ใน^{๒๓๕}ค^{๒๓๖}า^{๒๓๗}ส^{๒๓๘}น^{๒๓๙}า
พ^{๒๔๐}ร^{๒๔๑}ะ^{๒๔๒}ค^{๒๔๓}อ^{๒๔๔}ม^{๒๔๕}เจ^{๒๔๖}้า^{๒๔๗}ป^{๒๔๘}ระ^{๒๔๙}ก^{๒๕๐}อ^{๒๕๑}ย^{๒๕๒}แล^{๒๕๓}ว^{๒๕๔}ติ^{๒๕๕} มี^{๒๕๖}ใจ
ม^{๒๕๗}ัน^{๒๕๘}ค^{๒๕๙}ง^{๒๖๐} มี^{๒๖๑}คว^{๒๖๒}าม^{๒๖๓}ไ^{๒๖๔}คร^{๒๖๕}ว^{๒๖๖}อ^{๒๖๗}อ^{๒๖๘}ก^{๒๖๙}ไป^{๒๗๐}แล^{๒๗๑}ว^{๒๗๒}

เต ปตฺติปตฺตา อมตํ วิคยฺห

อ^{๒๗๓}ริ^{๒๗๔}ย^{๒๗๕}ย^{๒๗๖}ท^{๒๗๗}ค^{๒๗๘}ล^{๒๗๙}ท^{๒๘๐}ง^{๒๘๑}ห^{๒๘๒}ล^{๒๘๓}า^{๒๘๔}ย^{๒๘๕}ห^{๒๘๖}เ^{๒๘๗}ล^{๒๘๘}า^{๒๘๙}น^{๒๙๐}น^{๒๙๑}ง^{๒๙๒}แล^{๒๙๓}ว^{๒๙๔}
ช^{๒๙๕}ง^{๒๙๖}พ^{๒๙๗}ร^{๒๙๘}ะ^{๒๙๙}อ^{๓๐๐}ร^{๓๐๑}ห^{๓๐๒}ี^{๓๐๓}ต^{๓๐๔}ต^{๓๐๕}ผล^{๓๐๖}ท^{๓๐๗}ค^{๓๐๘}ว^{๓๐๙}ร^{๓๑๐}ง^{๓๑๑} ห^{๓๑๒}ย^{๓๑๓}ง^{๓๑๔}เ^{๓๑๕}า
ส^{๓๑๖}พ^{๓๑๗}ร^{๓๑๘}ะ^{๓๑๙}น^{๓๒๐}ิ^{๓๒๑}พ^{๓๒๒}พ^{๓๒๓}า^{๓๒๔}น^{๓๒๕}
๒

ลทฺธา มุธา นิพฺพตฺติ ภาณชฺมานา

ไต่ ซึ่งความทุกข์กิเลสโดยเปล่าๆ ไม่
ต้องขอแล้วเสวยผลอยู่

อิทฺมฺขี สํเม รตนํ ปณีตํ

แม่ อินัน เป็นรตนะอันประณีต ใน
พระสงฆ์

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ
ชินฺ ปุราณํ นวํ นตฺถิ สมฺภวํ

ด้วยกำลังตน ขอความสวัสดิ์จึงมี
กรรมเก่าของพระอริยบุคคลเหล่าใด
สิ้นแล้ว กรรมใหม่ย่อมไม่มีปรากฏ

วิรตฺตจิตฺตาทายติเก ภาวสฺมึ

พระอริยบุคคลเหล่าใด มีจิตตอัน
หน่ายแล้วในภพต่อไป

เต ชินฺพิชา อวิรุฬฺหิณฺนทา

พระอริยบุคคลเหล่านั้น มีพิษอัน
สิ้นแล้ว มีความพอใจอกไม่ใดแล้ว

นิพฺพนฺติ อีธา ยถายมุขํทํไป

เป็นผู้มีปัญญา ย่อมปรินิพพาน
เหมือนประทีปอันดับไปฉะนั้น

อิทฺมฺขี สํเม รตนํ ปณีตํ

แม่ อินัน เป็นรตนะอันประณีตใน
พระสงฆ์

เอเตน สจฺเจน สุวตฺถิ โหตุ ๑

ด้วยกำลังตน ขอความสวัสดิ์จึงมี ๑
จงพ้นจากโรคทั้งปวงด้วย

สพฺพโรควินิมุขฺโต

จงพ้นจากความเคียดแค้นทั้งปวงด้วย

สพฺพสนฺตาทปวชฺชิตฺโต

จงล่วงซึ่งเวรทั้งปวงด้วย

สพฺพเวรมตฺตีกฺกนฺโต

เหมือนดวงประทีปดับไปฉะนั้น ๑

ยถา ทํไป ๑ นิพฺพุตฺโต ๑

๓ คาถาจุดเทียนชัยสำหรับพิธีพรวณศาสตร์

พุทโธ สัพพัญญุตญาณ
 ธมฺโม โลกุตตโร วโร
 สัมโม มคฺคผลภูโจ ๑
 อิจฺเจตํ รัตนคฺตยํ
 เอกสฺส อานุภาเวน
 เทโว วสฺสตุ กาลโต
 วสฺสนฺตฺราราชา มาเหสฺสุ

พระพุทฺธเจ้ามีพระสัพพัญญุตญาณ
 พระธรรมประเสริฐเป็นโลกุตตระ
 พระสงฆ์เป็นผู้ตั้งอยู่ในมรรคผล
 รวมนั่นเป็นสาม คึงนี้
 คึงอานุภาพ แห่งพระรัตนตรัยน
 ขอฝนจงตกตามฤดูกาล
 อันตรายแห่งฝนทั้งหลายอย่าได้มี
 แล้ว

สัพพโสคติ ภาวนตุ โน ๑

ขอความสวัสดิคทั้งปวง จงมีแก่เรา
 ทั้งหลาย ๑

๔ คาถาสวดพระราชพิธีพรวณศาสตร์

ภควา อรหํ สุมมา
 สุมพุทโธ ฌายินํ วโร
 อุตฺตโม อิทฺธิมนฺตานํ
 สตฺเตสฺวาภิตยาสุโก

สมเด็จพะผู้มีพระภาคอรหันตสัม
 มาสัมพุทฺธเจ้า ประเสริฐกว่าบุคคล
 ผู้มีฌานทั้งหลาย
 เป็นยอดของผู้มีฤทธิทั้งหลาย
 มีพระหฤทัยเต็มไปด้วยความเอ็นดู
 ยิ่งในสัตว์ทั้งหลาย

สาวกุตติยเมกทา เจส
 พุทโธ เขตวนัน วสั
 อนาคติณทิกการาเม
 วสุสมุปกโต อหุ

คราวหนึ่ง พระองค์เสด็จจำพรรษา
 อยู่ในเขตนารามของอนาคติณทิก
 เสรษฐิ ในกรุงสาวัตถี

ตทา ทพพภูจिया สุกุขา
 สพพา โกสลภูมิโย

ครั้งนั้น ภูมิภาคทั้งหลายในโกศล
 ชนบทเกิดฝนแล้งแห้งผากทุกตำบล

มหนตมาลี ทพภิกขุ
 ทุกขิ มหาชนสุส จ

แลทพภิกขุอันเป็นทุกข์อย่างยิ่ง
 ได้มีแก้มหาชน

ยิณทาย จ ปวิสนุต
 ภาควนุต คหิ คหิ
 วสุสั วสุสาปนตถาย
 อภियाจิ มหาชนโน

มหาชนจึงทูลวิงวอนพระผู้มีพระภาค
 เจ้า ผู้เสด็จเข้าไปนิเทศบาตในที่
 นั้น ๆ เพื่อให้เสด็จอยู่จำพรรษา

ตสมิ ปฏิจจ การุณณิ
 พุทโธ เขตวนัน คโต

พระพุทธองค์ทรงอาศรัยความกรุณา
 ในมหาชนนั้น ได้เสด็จไปยังพระ
 เขตวันแล้ว

สุกขาย โปกฺขรณฺณายี
คิเร จิโต นหายิตุ
นิวาเสตฺวา ตตฺถเณน
อนฺเตโนทกสาฏกั
เอเณ ๑ ปารุขิตฺวา
โสปาเณ ภควา จิโต

ประทักษิณทํขอบสฺระโยกขรณฺแห่ง
ทรงนุ่งผ้าสำหรับสรงด้วยชายข้าง
หนึ่ง แลทรงห่มด้วยชายข้างหนึ่ง
ประทักษิณบนบันได เพื่อจะสรง
ในสระโยกขรณฺนั้น

อถ ปจฺฉิมาย ทิสาย
มหาเมโฆ สมฺภูจฺหิ

๕๒ ทนน มหาเมฆโตตั้งเคาขึ้นทางทิศ
๕๓ ชัดจิม

ตโต ทาว วสุสิ วสุสิ
ยวตฺถโต อาสิ ปุริโต

๕๔ แล้วยังฝนให้ตกจนเต็มที ตาม
๕๕ ความต้องการ

ตสุสฺ เตนนานภาเวน
วิสุสฺเตเนวิทานีขี

๕๖ ด้วยพระอานภาพนน ของ พระ องค์
๕๗ ที่ปรากฏแล้วจนถึงทุกวันนี้

เทโว วสุสฺตฺ กาเรน
สมิทฺธิ เนตฺ เมทนน

๕๘ ขอฝนจงตกตามฤดูกาล
๕๙ จงนำฝนแผ่นดินสู่ความสำเร็จประ
๖๐ โยชน (ด้วยน้ำฝน)

มหาการุณิโก นาโถ

๖๑ พระบรมโลกนาถ มีพระกรุณาใหญ่

อตุถาย สพฺพปาณินิ
ปุเวตฺวา ปารมี สพฺพา
ปตฺโต สมฺโพธิมุตฺตมํ

๖๒ ยังบารมีทั้งสี่ให้เต็มแล้ว เพื่อ
๖๓ ประโยชน์แก่สัตว์ทั้งปวง
๖๔ ได้บรรลุสัมโพธิญาณ อันอุดมแล้ว

เอเตน สจฺจวชฺเชน

เทโว วสุสฺสตุ ฐมฺมโต

มหาการุณิโก นาโถ

หิตาย สพฺพปาณินิ

ปุเรตฺวา ปารมมิ สพฺพา

ปคฺตโต สมฺโพธิมุตฺตมํ

เอเตน สจฺจวชฺเชน

เทโว วสุสฺสตุ กาลโต

มหาการุณิโก นาโถ

สุขาย สพฺพปาณินิ

ปุเรตฺวา ปารมมิ สพฺพา

ปคฺตโต สมฺโพธิมุตฺตมํ

เอเตน สจฺจวชฺเชน

เทโว วสุสฺสตุ จานโต

สุภฺโต จ มหาเถโร

มหากาโย มโหฺตโร

นิลฉฺฉโน มหาเตโช

ปวสุสฺสนฺตุ วลาหกา

ด้วยความกล้าวสฺตยฺน

ขอฝนจงตกตามธรรม

พระบรมโลกนาถ มีพระกรุณาใหญ่

ยังบารมฺทั้งสิ้นให้เต็มแล้ว เพื่อ

ความเกอภูลแก่สัตว์ทั้งปวง

ได้ขัลลฺสฺมฺ โพธิญาณอันอุดมแล้ว

ด้วยความกล้าวสฺตยฺน

ขอฝนจงตกตามฤๅกกาล

พระบรมโลกนาถ มีพระกรุณาใหญ่

ยังบารมฺทั้งสิ้นให้เต็มแล้ว เพื่อ

ความสุขแก่สัตว์ทั้งปวง

ได้ขัลลฺสฺมฺ โพธิญาณ อันอุดมแล้ว

ด้วยความกล้าวสฺตยฺน

ขอฝนจงตกตามฐานะ

อนึ่ง พระมหาเถระชอสุภฺต

มีกายล้าสฺน มีทองพลู

มีฉวตงฺนล มีเคชมาก

ด้วยเคช แห่งพระมหาเถรนั้น

พลาหกเทพยตรทั้งหลายจงให้ฝน

ตกลงเกิด

ฉนุณา เม กุฎฐิกา สุขา นีวาตา

กุฎฐ์ทั้งหลายของเรา มุงบังแล้วอยู่
สยาย กันลมได้

วสุส เทว ยถาสุขิ

ตุกรเทพบุตร ท่านจงให้ฝนตกตาม
สยายเถิด

จิตฺตํ เม สุตฺตมาหิตํ วิมุตฺตํ
อาตาบิ วิหฺรามิ วสุส เทวาทิ

จิตต์ของเราตงมันคิ พันพิเศษแล้ว
เรามีความพากเพียรอยู่ ขอท่านจง
ให้ฝนตกเถิด เทพบุตร

อนุสฺสวริตฺวา สคํ อมฺมํ
ปรมตฺถํ วิจินฺตยิ
อกาสิ สจฺจกิริยิ

เราตามรลกกถงธรรมของสัพยบุรุษแล้ว
คิคคั่นอยู่ซงอรรถอนยั้ง ได้ทำสัจ
กิริยา

ยํ โลกเก อวสฺสสฺสคํ
ยโต สรามิ อตฺตทานิ
ยโต ปตฺตโตสฺสมิ วิญฺญุตํ

โตเป็นธรรมมันคยั้งยั้งในโลก
เมื่อโต เรารลกกถงตนได้
เมื่อโต เราถงความเป็นผู้รู้เตียงสา

นาภิชานามิ สณฺจิจฺจ
เอกปาณมฺขิ หิสฺสตา

เมอนั้น เรารู้ตัวอยู่ ไม่โตแกถง
เขียคเขียนสตัวแมตวเคียว

เอเตน สจฺจวชฺเชน

ทวยความกล่าวสคยน

ปชฺชนโน อภิวสฺสคํ

ขอมหาเมวมจงให้ฝนตกเถิด

อภิตฺถนยิ ปชฺชนน

ตุกรปชฺชนนเทพบุตร ท่านจงคำราม
ให้ฝนตก

นธิ กากสฺส นาสย
กากํ โสกาย รมฺเหหิ
มจฺเฉ โสกา ปโมจย

ยังขุมทรัพย์ของกาให้ ฌบหาย
ท่านจงรุกรานกาเสียด้วยความโศก
จงปลดปล่อยปลาทั้งหลายจาก
ความโศก

สท กเต สจฺจเว
ปชฺนฺโน อภิวสฺสีย

เมื่อความสัจอันประเสริฐ เราได้
ทำแล้ว ฝนได้ตกลงพร้อมกบัสัจ
กริยานั้น

ถลํ นินฺนญจ ปฺนฺเรนฺโต
ชณฺน อภิวสฺสีย

ตกพิกเคียว ทำที่ตอนแลที่ลุ่ม
ให้เต็ม

เอวรूपํ สจฺจกิริยํ
กตฺวา ธีรียมุตฺตมํ
วสฺสาเปสฺ มหาเมฆํ
สจฺจเตชพลสฺสียโต

เราอาศัยเดชแลกำลังแห่งสัจจะ
แล้วทำสัจกริยาเห็นปานนั้น แล
ความเพียรอันอุดม ได้ยังมหาเมฆ
ให้หลั่งน้ำฝนลงแล้ว

สจฺเจน เม สโม นตฺถิ
เฮสา เม สจฺจปารมิตี ฯ

สิ่งทีเสมอด้วยสัจจะของเราไม่มี
นี้เป็นสัจขารมย์ของเรา คงนี้ ฯ

๕ คาถาขอฝน

สมุพทุทตมุตตมมพารมนนต-
ณาณ

สตุตตุตมํ ทสพลํ กรุณาธิวาสํ

สกุการภาชนมภาชนมงุคณานํ

สทฺธาณเตน สตุตํ สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการเนื่อง ๆ ด้วย

เคียรเกล้า ซึ่งพระทศพลสัมพท

เจ้าผู้อุดมเลิศ มีพระญาณหาที่สุด

มิได้ เป็นผู้สูงสุดในหมู่สัตว์หนทางได้

ด้วยพระกรุณาเป็นทรวงรับสักการะ

ไม่เป็นภาชนะแห่งกิเลสเครื่องยั่ว

ยวนใจ ตามความขังค้ำแห่งศรัทธา

วิวิ วิสารถมปารคุณมพุราส

ธิรณฺธโรปมธิตี ธิรณฺมมกายํ

ปวิคตํ ภวภยากรสาครสุส

สวณฺชเนสุ สุกตํ สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการด้วยเคียรเกล้า

ซึ่งพระสุคตเจ้า ผู้แก่วกกล้าอง

อาจ เป็นที่รวมแห่งคุณไม่มีที่สุด

คุณแม่น้ำ เป็นนักปราชาญ์ผู้มีปรีชา

เปรียบด้วยแผ่นดิน มีพระธรรม

กายมั่นคง ถึงฝั่งแห่งสาครอันเป็น

แดนเกิดแห่งภัยคือภาพ เป็นผู้

ประเสริฐในหมู่ชน

โลกเอกกขุมตุลามลปญจกขุ
 โลกเอกสารมชรามรรณมุขสาร
 โลกกพนุธรวิณฑุสหายพนุ
 โลกกจารุคิลกั สิริสา นนามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการ ด้วยเศียรเกล้า
 ซึ่งพระโลกนาถเจ้า ผู้เป็นดวงตา
 อันเอกของโลก มีพระจักขุหาคดวง
 กระจ่างหาที่เปรียบมิได้ มีพระคุณ
 ควรระลึกอันเอกในโลก มีธรรมอัน
 ไม่แก่ไม่ตายเป็นแก่นสาร เป็นเผ่า
 พันธุ์แห่งอรพินทุสหาย ซึ่งเป็นเผ่า
 พันธุ์เอกในโลก ผู้เป็นเอกจารุคิลก
 ในโลก

วิโตปมานมปมาณปนาถนาถ
 สุตติ สุตตุนยนิ นยนาภิรามิ
 สัสสารกุกมถนิ วรรณมุจกุก
 จกุกงุกิโตจรุจเรนิ สิริสา นนามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการ ด้วยเศียรเกล้า
 ซึ่งพระโลกนาถเจ้า ผู้ปราศจากเหตุ
 ที่ควรคูหมิ่น เป็นที่พึงของผู้อนาถา
 ไม่มีประมาณ ผู้หมดจด มีพระ
 เนตรอันหมดจดดี เป็นที่อภิรมย์
 แห่งนัยนา มีจักร คือ ธรรมอัน
 ประเสริฐ ทรงย้ายสังสารจักรเสีย
 ไปได้ มีพระอรุสำหรับเทียวไปกำหนด
 ด้วยจักร

เนกขัมมมนุสสพลวารีตราคยกขิ
เมตตมพุสา สมิติโกธมหาหตุล
ปณฺญาปทีปหตโมหมนุชการ
โลกตฺถจารุปฏฺวี สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้า ขอ นมัสการ ด้วยเศียรเกล้า
ซึ่งพระโลกนาถเจ้าผู้ มียกย าคือ
ความกำหนัด อันพระองค์ทรงห้าม
เสียแล้ว ด้วยกำลังแห่งมนต์คือ
เนกขัมมะ ผู้มีไฟกองใหญ่คือความ
โกรธอันดับแล้ว ด้วยน้ำ คือพระ
เมตตา มีความมีคมนต์ใหญ่หลวง
คือโมหะ อันขจัดแล้วด้วยประทีป
คือพระปัญญา ผู้เป็นคจกของทอง
อันเป็นประ โยชน์แก่โลก

สทฺถมฺมราชมปราชิตถมฺมเสนํ
สทฺถมฺมเตชหตมารสุโฆรเสนํ
สทฺถมฺมเทสนมโนหฺรเภาวิโฆลํ
สทฺถมฺมसारมกฺกํ สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอ นมัสการ ด้วยเศียรเกล้า
ซึ่งพระโลกนาถเจ้า ผู้เป็นสัทธรรม
ราชา มีธรรมเสนาอันไม่พ่ายแพ้
ทรงผจญมารแลเสนามารผู้ เขียม
หาญด้วยเดชแห่งพระสัทธรรม มี
พระสัทธรรมเทศนา อันกักของคจ
ภาวเป็นทีจงใจ มีพระสัทธรรม
อันอุดมเป็นมกฺก

ยุตุคํ คุเณหิ สกเลหิ สุนิมุมเลหิ
 โทเสหิ มุตฺตมขิเลหิ สวาสนเนหิ
 พุยามปฺปภาขจิตภาสวลกขณาภา—
 มาโลปโสภิตตณฺ์ สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการ ด้วยเศียรเกล้า
 ซึ่งพระโลกนาถเจ้า ผู้ประกอบด้วย
 พระคุณทั้งสิ้น ปราศจากมลทิน
 สอาด ปราศโทษทั้งมวณู กษัตริย์
 วรรคณา มีพระสรีระประคืบด้วยพระ
 รัศมีข้างละวา งามสง่าด้วยระเบียบ
 แห่งรัศมี ที่เป็นลักษณะของผู้มีแสง
 สว่าง

ปณฺญาทีวากรวินิคุคตเทสนาภา—
 นิทฺตฺตสพฺพปรวาทณฺนนุทธการิ
 การุณฺยวารินนิวาริตโลกตาบิ
 ทุกฺขคฺคิชาลวิสริ สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการ ด้วยเศียรเกล้า
 ซึ่งพระโลกนาถเจ้า ผู้ทรงกำจัด
 ปรวาททั้งปวง อันทำความมืดคลุ้ม
 ด้วยดวงอาทิตย์ คือพระบญญา
 แลแสงสว่าง คือเทศนาอันปราศออก
 ทรงศบเสียซึ่งกลุ่มแห่งเปลวเพลิง
 คือทกข์ อันทำให้โลกเร่าร้อน ด้วย
 วาริ คือพระการุณฺยภาพ

เวยฺยขณฺฺชนิ สกฺลเมว ปรีคฺคหิติ
 ชาตาหิ ณาณกรุณาหิ มหาชวาหิ
 โลกสุสฺ ทุกฺขมวธฺยฺย สฺขปฺปาทายิ
 โลกคฺคฺนาถมคฺคฺลํ สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการ ด้วยเศียรเกล้า
 ซึ่งพระโลกนาถเจ้า ผู้ทรงสังเคราะห์
 ชนทศรสิริทั้งสันตเศยว ด้วยพระ
 ญาณแลพระกรุณาอันไว้มาก ผู้
 ทรงข้ายตทกข์แล้ว ประทาน สุข แก่
 สัตวโลก เป็นอรรรคนาถะของโลก
 หาผู้เปรียบปานมิได้

พยามปฎิภาวलयจารุสรีนุทจาป
อุณเณารุสรีวิสรุชชลวิชชชาล
ธมมมพวภูจิชนิต์ มิตสาธุสสุส
สพพณณเมชมนม สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการ คว้ยเคียรเกล้า
ซึ่งพระโลกนาถเจ้า ผู้ทรงวलयคือ
พระวิคัมขางละวา ทรงแล่งศรทอง
ของจอมสรโยธิน มีชื่อแห่งพระ
วิคัมท พระอุณาโลม อันรุ่งเรือง ทรง
พระกายพาแลบ ทรงยงนาฝน คือ
ธรรมให้เกิด มีเขากลาคือความดี
อันทรงดวงแล้ว มีเมฆคือพระสัพ
พิญญอันหาคามีได้

ปาไปปตาปนปรนุนปรนตปนุค
อจุนตสนตชนนั ชนนั ชนคค
สมภคคสพพปกั สรณณชนานัน
สพพาภิภู ทสพล สิริสา นมามิ

ข้าพเจ้าขอนมัสการ คว้ยเคียรเกล้า
ซึ่งพระทศพลเจ้า ผู้มีอันยังบาป
ให้เราร้อนเป็นเขื่อนน้ำ ไม่ทำผู้อื่น
ให้เดือดร้อนมีความเกิดอันรุ่งยโดย
ส่วนเคียว ผู้เป็นชนกแห่งสังฆ
คณะ เป็นยอดของชน ทรงขจิต
โทษเสราหมองทั้งปวงเสีย เป็นที่
รักของชนทั้งหลาย เป็นใหญ่
ในธรรมทั้งปวง

สุคตมมิตพทุธิ โลกนาถ
นมิตวา

กุศลอันใด ที่ข้าพเจ้านมัสการพระ
สุคตโลกนาถ ผู้มีพระขัณฺฑยานัย
ไม่ได้ สร้างสมไว้แล้ว คว้ยเศ
อันกล้าแข่งแห่งกุศลนั้น

กุศลมุขจิต ยนุเตน เตชสุสเทน

วิลยมนุชยนุตโรคทพุกิตทุกขา

ขอโรคทพุกิตขภัยแลทุกขทั้งหลาย
จงถึงความพินาศไป

วิปุลสลิลธารา วสุสีโน โหนตุ
เมฆา ฯ

ขอเมฆาอันมีสลิลธาราอันไพบูล จง
ยังฝนให้ตกลงเกิด ฯ

๖ คาถาพิธีมงคล

นโม ตสฺส ภควโต

ขอนอบน้อมแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์นั้น

สุนิพพุตสฺส ตาทิโน

ผู้เสด็จนิพพานคิแล้ว ยังมีพระคุณ
คงท

สมมาวิรุฬฺหธมฺมสฺส
สาวกานํ ปรมุปรา

มีพระธรรมงอกงาม โดยชอบแล้ว
เพราะอันน้ำสีย ๆ มาแห่งพระสาวก
ทั้งหลาย

ตสฺส ปารมีเตเชน

ด้วยเดชแห่งบารมี ของพระผู้มีพระ
ภาคเจ้านั้น

สทฺถมฺโม อมตปฺมโล

พระสัทธรรมมีอมตเป็นผล

เกฺลสฺสนตาปจฺจุณฺเหยฺยิ

โลเก รุหฺติ จานโส

ย่อเจริญขึ้นในโลก แม้อันระงม
ด้วยความแผดเผาแห่งกิเลส ตาม
ฐานะ

คํ โข พุทฺธํ ภาควนฺตํ

สสทฺธมฺมํ สสวากํ

อภิวนฺதிய ฟูเชตฺวา

สุเชตฺเต รตนตฺตเย

โรเปม ฟูณฺณพิชานิ

ณาสฺส สาทกานิ โน

โลเก ทฺกฺขสฺส โลกมฺหา

สมฺมา นิสฺสรณสฺส ๑

นานฟูปกาโรปการ—

ผลานํ ฟูตฺตกาลโต

ทิจฺจธมฺเม สมฺปฺราเย

อฺปฺราปรียะยี ๑

ยณฺเจตฺถ ทิจฺจธมฺมสมํ

ผลานํ สมฺปฺทายกํ

ฟูตฺตํ ฟูณฺณวิธํ ยํ

เทตฺ คํ อิจฺฉิตฟูผลํ

เราทงหลาย อภิวาทบูชาแล้ว ชง

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น ทงพระ

สัทธรรม ทงพระสาวก

ชื่อว่าหวานพิช คือบุญทงหลาย

ในพระรัตนตรัยอันเป็นเขตคิ

พิชคือบุญนั้นเป็นเครื่องยังญาณของ

เราทงหลาย ให้สำเร็จด้วย

ยังความทำที่สุดแห่งทุกขในโลกให้

สำเร็จด้วย ยังความหลีกออกจาก

โลกโดยชอบให้สำเร็จด้วย

พิชคือบุญ มอຍให้ชงผลเป็นคูปการะ

มีประการต่าง ๆ ตามกาลอันเหมาะ

ในทิจฺจธรรมด้วย ในสัมปฺรายภพ

ด้วย ทงในภพต่อ ๆ ไปด้วย

ส่วนพิชคือบุญชนิดใด ๆ มอຍให้

ชงผลทงหลาย ในทิจฺจธรรมนี้

ที่เราได้หวานไว้แล้ว

ขอพิชคือบุญนั้น ๆ จงให้ผลที่เรา

ปรารถนาแล้ว

กาเล สมมา วิรุหนตุ
 มา วินสฺสนฺติ สพฺพโส
 ปุพฺพณฺณาปรณฺณวิชานี
 อิมานี อิทฺธานี จ
 ยานี อิมสฺมึ ปวตฺตฺตานี
 สยามรฏฺเฐ ตฺหิ ตฺหิ

ภาสีทํ พุทฺธเสฏฺฐเจเน
 สจฺจํ โลกคฺคฺวาทินา

สทฺธา พิชํ ตโป วุฏฺฐิจิ
 ปญฺณา เม ยุกฺนงฺคสิ
 หิริ อีสํ มโน โยคฺคํ
 สติ เม ฆาลปาจณํ
 กายคฺคฺโต วิคฺคฺโต

อาหาเร อุตฺตเร ยโต
 สจฺจํ กโรมิ นิตฺทานํ
 โสรวจฺจํ เม ปโมจณํ
 วิริยํ เม อฺรโหฺรยฺหิ

บุพพณณพิชแลอปรณณพิชทั้งหลาย
 เหล่าใด ที่กสกันกรทั้งหลายหว่าน
 ไว้แล้วในทันที ๆ ในสยามรัฐ
 ขอบพพณณพิช แลอปรณณพิช
 ทั้งหลายเช่นนี้เหล่านี้ จงงอกงาม
 ดี ตามฤดูกาลเถิด อย่าเสียไป
 โดยประการทั้งปวงเลย

คำสัตย์อันพระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐที่สุด
 เป็นอรรควาทีในโลก ไต่ตรัส
 ไว้แล้วว่า

ศรัทธาเป็นดังพิช คบะเป็นดังฝน
 ขันญาของเราเป็นดังแอกแลไถ
 หิริเป็นดังงอนไถ ใจเป็นดังเชือก
 สติของเราเป็นดังฆาลแลปฏัก
 เรามีกายอันคุ้มครองแล้ว มีวาจา
 อันคุ้มครองแล้ว
 รวงแล้วซึ่งอาหารในท้อง
 กระทำสัจจะให้เป็นเหตุ
 โสรัจจะเปนดังความว่าง
 วิริยะของเราเป็นดังการนำแอกไป

โยคกเขมาธิวาหนั

ความเกษมจาก โยคะเป็นตั้งการ
เสร์จกิก

คจฺฉติ อนิวตฺตุนตํ

บุคคลไปในคติโดย้อมไม่เสร์จโคก

ยตฺถ คนฺตฺวา น โสจติ

เขาย้อมไปสู่คตินั้น ไม่กลับ

เอวเมสา กสิ กฏฺฐา

นานนั้นอันบุคคลไถแล้วอย่างนั้น

สา โหติ อมตปฺผลา

ย้อมเป็นที่มีอมตะเป็นผล

เอตํ กสิ กสิตฺวาน

บุคคลไถแล้วซึ่งนานนั้น

สพฺพทฺกฺขา ปมฺจฺจติ

ย้อมพ้นจากทุกขทั้งปวง

เอเตน สจฺจวชฺเชน

ด้วยความกล่าวสัตยนั้น

ปวฺตฺตา พิชชาติโย

ขพพัฒนพิชแลอปรณณพิชทั้งหลาย

ปพฺพณฺณา จาปรณฺณา จ

ที่หวานไวแล้ว ในที่นั้น ๆ จึงงอกขึ้น

วิรุหนฺตฺ ตฺหิ ตฺหิ

ราชาณกฺเขตฺตฏฺฐตฺสุมิ

ต้นไม้ผลทั้งหลาย ในภูริมณฑล

สพฺพตฺถ ภูริมณฺฑลเ

ทั้งปวง ซึ่งเป็นพระราชอาณาเขต

ปฺปฺผลภาวผลขีณฺติ—

จงทรงไว้ซึ่งดอกแลผลเป็นกลุ่มช่อ

ธฺรา โหนฺเตวฺว สพฺพโส

โดยประการทั้งปวงเทอญ

ภาสิตา จยมา คาถา

อนึ่งคาถาเหล่านี้ อันพระคาสคา

มฺคณฺกเกน สตฺถนา

ผู้หักรานเสียซึ่งความไข ได้ทรง

ภาษิตไว้ว่า

คาโว คสฺส ปชายนฺติ
 เขตเต วุตฺตํ วิรุหฺติ
 วุตฺตानํ ผลมสนฺนํ
 โย มิตฺตํ น ทฺพฺภคฺติ

ผู้ใดไม่ประทุษร้ายมิตร โคทั้งหลาย
 ของผู้นั้นย่อมตกลูก พืชที่หวาน
 ไว้ในนาย่อมงอกงาม ผู้นั้นย่อม
 บริโภคผลแห่งพืชทั้งหลายที่หวาน
 ไว้แล้ว

วิรุพฺพมุลสนฺตํ
 นิโครธมिव มาลฺุโค
 อมิตฺตา นปฺปสฺสหนฺติ
 โย มิตฺตํ น ทฺพฺภคฺติ

ผู้ใดไม่ประทุษร้ายมิตร คัดรทั้ง
 หลาย ย่อมชุ่มแห่งผู้นั้นไม่ได้ เหมือน
 ลมวังควานต้นไทรอันมีรากแลล้าต้น
 งอกงามแล้ว ไม่ได้เช่นนั้น

เอเตน จาบี สจฺเจน

แม่ด้วยคำสัตย์ขณด้วย

ปวฺตฺตา พืชชาติโย

ยพฺพนฺนพืช แลอปฺรณฺนพืชทั้ง
 หลาย ที่หวานไว้แล้ว ในที่นั้น ๆ
 จึงงอกขึ้น

ปพฺพณฺณา จาปฺรณฺณา จ
 วิรุหนฺตฺตํ ทฺทํ ทฺทํ

ราชาณฺกฺเขตฺตณฺนํ
 สพฺพคฺตํ ฐมฺมณฺชาเล
 สมฺปฺรณฺณา ผลปฺปฺเภหิ
 ปชายนฺตฺเวว สพฺพโส

ต้นไม้ผลทั้งหลาย ในภูริมณฑล
 ทั้งปวง ซึ่งเป้นพระราชอาณาเขต
 จึงสมบุรณด้วยผลแลคอก เมล็ด
 ออกโดยประการทั้งปวงทีเดียว

อมฺหากณฺ มหาราชา
 สยามินฺโท มหิปฺปติ

ก็สมเด็จพระมหाराชของพวกเรา
 ผู้เป้นพระเจ้าแผ่นดินจอมสยาม

รฎุจี สมมาภิปาเลนุโต

สมพุทฺธสฺสาขี สาสัน

ราชาณกฺเขตฺตภูตสุม

สกลเล มหิมณฺชาเล

สพฺเพสุมฺปิ นิवासัน

ปาณินิ สุขกามินิ

สฺขิ วุฑฺฒ ๑ ปตฺตเถติ

เวปฺลุลลณฺจานุปฺพโส

เอเตน จาปิ สจฺเจน

ปวฺตฺตา พิชชาติโย

ปฺพพณฺณา จาปรณฺณา ๑

วิรฺหนฺตฺ ตหิ ตหิ

ราชาณกฺเขตฺตภูตสุม

สพฺพตฺถ ภูริมณฺชาเล

สมฺปฺพณฺณา วิปฺลา โหนฺตฺ

สมฺปชฺชนฺเตว สพฺพโสติ ๓

ทรงอภิบาลแ่วนแคว้นโดยชอบ

ทั้งพระศาสนาของพระสัมพุทธเจ้าด้วย

ทรงปราถนาความสุขความเจริญแล

ความไพบูลย์ โดยลำคัย ๆ แก่

ประชาชนแม้ทั้งปวง ผู้อยากได้

ความสุข อาศรัยอยู่ในปฐุมิณฑล

ทั้งสน อันเป็นพระราชอาณาเขต

แม้ด้วยคำสัตยณด้วย

ขพพิณณพิช แลอุปรัณณพิชทั้ง

หลาย ที่หว่านไว้แล้ว ในที่นั้น ๆ

จงงอกขึ้น

ต้นผลไม้ทั้งหลาย ในภูริมณฑล

ทั้งปวง ซึ่งเป็นพระราชอาณาเขต

จงเป็นพฤกษาชาติสมบุรณ์ไพบูล

จงถึงพร้อมโดยประการทั้งปวงเทอญฯ